

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

Ob 35-letnici izhajanja odlikovan z Ordenom zaslug za narod s srebrno zvezdo

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Proslava pri Titovi karavli

Ljubelj — Te dni mineva leto, kar je karavla na Ljubelju dobila ime po prvem sinu samostojne socialistične Jugoslavije, komunistu Brozu-Titu. V spomin na veliki dogodek ter v počastitev nove mladosti in rojstnega dne našega Tita bo odslej pri karavli vsako leto osrednja gorenjska proslava.

Letošnja bo v nedeljo, 22. maja, ob 11. uri, nanjo pa so prireditelji povabili vsi občani Gorenjske.

Dnevi Gorenjske v Beogradu

Včeraj se je v Beogradu začela prireditev »Dnevi Gorenjske v Beogradu«, ki bo trajala do srede, 21. maja. Pripravile so jo organizacije gorenjske občine s sodelovanjem skupščine mesta, gospodarske zbornice in turistične organizacije Beograda.

Njen namen je v prvi vrsti s prikazom gospodarskih, turističnih, kulturnih, športnih, zabavnih in drugih dosežkov pritegniti na Gorenjsko še več gostov iz Beograda. V ta namen so včeraj v palači CP Borbe odprli osrednjo gospodarsko-turistično razstavo, v hotelu Jugoslavija se predstavlja gorenjska kulinarika, razstava tega pa je organizirana še v gostinjskih lokalih, razstava panjskih končnic, razstava in prodaja izdelkov gorenjskega združenega dela, splošna razstava, če omenimo le nekatere. Za gorenjsko vzdušje bodo v Beogradu poskrbeli Gorjanska godba, narodnozabavni ansambel »Gorenjci s pevko Sonjo Gabršček«, folklorna skupina iz Ribnega, športnik Borut Petrič in Bojan Črnič ter pisatelj Tone Svetina. Prireditelji bo tudi lepa priložnost za srečanja in dogovore med političnimi, gospodarskimi in zlasti turističnimi delavci Gorenjske in Beograda.

H. J.

Prisrčen sprejem štafete mladosti na Gorenjskem

Iz rok v roke, od srca do srca

Štafeta mladosti, simbol bratstva in enotnosti mladih Jugoslavije, ki vsako leto združuje delovne ljudi in občane naše domovine, je ob koncu tedna prispela na Gorenjsko. V Škofji Loki, na Jesenicah, v Radovljici, Trzinu, Kranju in Kamniku, vmes pa še v številnih manjših krajih, so se zbrali mladi in za hip odložili delo, da bi počastili slovesni dogodek. Vseposod so mladi in manj mladi v špalirju dočakali nosilce štafete mladosti. Na dolgi

poti skozi kraje, katerih zgodovina je povezana z revolucionarno preteklostjo in današnjim razvojem, so si jo iz rok v roke podajali mladi delavci, učenci, brigadirji, pionirji, vojniki, študentje, kmetje planinci, športniki... Želje nešteti Jugoslovani, ki jih je ta mesec obšel simbol mladosti, se bodo strnile 25. maja, ko bodo štafeto palico prinesli v Beograd in jo bo na stadionu JLA pozdravila množica mladih, ki se še spominja, kako so jo pred leti predali Titu.

Tretje leto smo že brez Tita, a s Titom v srcu, saj ta velikani naše zgodovine, sedanjosti in prihodnosti, še vedno živi v vseh naših hotenjih in delu. V maju, ki nam je dal in vzel Tita, ko gre iz rok v roke štafeta mladosti, od srca do srca pa večdesetletno izročilo bratstva in enotnosti, mladi vedno znova prisegajo, da bodo ostali zvesti z revolucijo priporjenim vzorom. Mlade, polne žara, mladostne neugnanosti ves čas žaja po napredku, razvoju, pravični ureditvi domovine in sveta. Čas pa ni vedno naklonjen zamilim, ki bi jih radi vnesli v prakso in mahoma spremenili svet. Razmere, ki mlade postavljajo v poseben, nezavirljiv položaj, pa ne smejo zbujati malodušja, temveč naj bodo spodbuda, da bomo lahko z mladimi močmi gradili družbo, kakršno je zasnovala revolucija. Tito kot misel in vzor bo vselej vodil našo pot, so unovič prisegli mladi.

Pot štafete mladosti se je začela v Zadru, sklenili pa jo bodo 25. maja v Beogradu, kjer jo bo sprejelo predsedstvo SFRJ. V pozdravnih pismih, ki spremljajo štafeto palico, je nešteto zagotovil mladih vse Jugoslavije, da bosta delo in življenje mladih še naprej nerazdružno povezana z imenom revolucionarja, misleca, učitelja, ... in ker je v srcih še vedno z nami, Jugoslavija kliče: tudi po Titu — Tito.

D. Z. Žlebir

Generalni sekretar Komunistične partije Kitajske Hu Yaobang, ki se je pretekli teden mudil na obisku v Jugoslaviji, je obiskal tudi Slovenijo. V petek si je ogledal farmo v Poljčah, obrambni center in kmetijo Antona Brdajsa v Dvorski vasi — Foto: F. Perdan

V SREDISČU POZORNOSTI

Turizem ni molzna krava

Poenostavljeno: kravi vržemo nekaj sena, pokidamo, jo odženemo na planino in lahko — vsak dan pomolzemo. Če smo zanikrni, smo po molznosti na repu evropskih rekorderk, če pa smo pridni, smo lahko vsak dan vsaj siti.

V turizmu pa smo nenehno lačni, čeprav smo si zgradili turistične hlevčke in hleve, da je veselje. Vanje smo vtaknili natakraje z metuljčki, ob hotele postavili bleščeče trgovinice in nočne lokale, ponujamo filigranske broške in osličke pa folklorne čaple, popravili smo klopc v parkih in se oblekli v narodne noše. Čeprav se pritožujemo, da to še ni dovolj, da so naši natakraje ena sama ljuba žalost in neljubeznost, v dnu srca vendarle slutimo, da tujcev ni k nam zaradi povsem drugih izkušenj.

Zasebni turisti ne bodo užaljeno zapustili deželo, če bodo razočarani nad ponujenimi oslički ali zato, ker jim je natakraj pokazal jezik. Zanje smo preveč poceni, kajti k nam prihaja turistično ljudstvo, ki je plitkih žepov. Pokazali pa nam bodo jezik, če se bodo na meji cvrli v repih, če jim bo carinik prešteval živež, ki ga pri nas ni, če bo na mesarskih kavljih visela le »žvarovna« in če se bodo tresli od skrbi, kdaj jim zaradi pomanjkanja bencinskega olja »zariba« motor. Noben popust ne odtehta razočaranja, če mora angleška lady po promenadi stopicati s strganimi nogavicami in skuštranimi lasmi.

Zato nikarte več udrihati po turističnih organizacijah, kajti hotelski vratar ne more gostov obdržati. Grize ga, da bo ob koncu plačal najvišji prometni davek in na vse mile viže plačeval razliko med ceno zrezka v mesnici in na krožniku in katastrofalno ceno kurilnega olja. Saldo je vedno minus ali prerahli plus, kajti še tiste devize, ki jih bodo prinesli korajžni, ki iverajo skuštrane lase, bodo pohrustali nenormalni stroški in dajatve.

Zaradi vsega tega in še česa povrhu naš turizem nikdar ne doseže evropskih rekorderk — ki so resda že tudi upehane. Nerazumljivo mnogo otočnih zvoncev smo mu obesili za vrat in tako ga ne reši samo pridnost delovnih rok. Vsi bi ga radi pomolželi, a kaj, ko na njegov pašnik stresamo sama antignojila. Nebogljivi teliček je, ki kleca med vikom in krikom družbenih zahtev in ne more zrasti v molno kravo...

D. Sedej

Manjši izvoz zaradi slabe oskrbe

V Iskri Elektromotorji so v štirih mesecih izvozili za milijon dolarjev manj zaradi motenj v proizvodnji, ki so nastajale zaradi slabe oskrbe z dinamo pločevino in drugimi materiali — Dogovor s slovenskimi železarnami o dobavah in ustvarjanju skupne deviznega prihodka

Železniki — Te dni so v Iskro — Elektromotorji prispeli prve količine uvožene dinamo pločevine, ki je nujni material za izdelavo elektromotorčkov, ključnega proizvoda Iskrine tovarne v Železnikih. S tem so omilili motnje v proizvodnji, ki je konec aprila in v začetku maja zastajala zaradi skromnih dobav dinamo pločevine iz jeseniške Železarn.

Jeseniška železarna je namreč zaradi obveznosti do izvoza Iskri v Železnikih v štirih mesecih dobavila komaj 54 odstotkov potrebnih in dogovorjenih količin dinamo pločevine. Od potrebnih 1.098.000 kilogramov so jo v Železnikih dobili komaj 595.354 kilogramov. Ker se je 23. aprila v Železarni pokvarila linija za toplotno varjenje, so se dobave povsem ustavile. Sicer so v Iskri računali, da bodo dobili nekaj za izvoz pripravljene pločevine, da bi vsaj za silo lahko organizirali proizvodnjo, vendar se niso mogli dogovoriti. Za-

to so se morali odločiti za uvoz dinamo pločevine in prve količine so prispeli v tovarno včeraj. Kljub temu pa je proizvodnja še vedno motena, saj uvožene količine ne zadostujejo. Hkrati pa je uvoženo pločevino seveda treba plačati z zelenimi dolarji, kar pomeni, da bo devizni učinek za izvozne elektromotorje ustrezno nižji.

Zaradi motenj v proizvodnji, ki nastajajo zaradi slabe preskrbe z re-promateriali, so v Iskri Železniki v letošnjih prvih štirih mesecih izvozili za milijon dolarjev manj izdelkov.

Primer iz Železnikov še enkrat dokazuje in zahteva, da se je treba čimprej dogovoriti kaj lahko slovenske železarne izvažajo in koliko mora ostati doma za potrebe domače predelovalne industrije in seveda ob tem, kako in kdo bo pokrival devizne potrebe železarn.

L. Bogataj

8. SEJEM MALEGA GOSPODARSTVA Kranj 13.-19.5.83

drobno gospodarstvo
inovacijekooperacije
ponudba in povpraševanje

republiška razstava inovacij

sejem rabljene šport opreme

camp oprema
camp prikolicčolni, jadrnice
oprema za podvodni ribolovjadrne deske
mopedi, motorji

PO JUGOSLAVIJI

USPEŠNI POGOVORI

Ob koncu uradnih pogovorov sta Mitja Ribičič in Hu Yaobang dala ločeni izjavi. Kot sta dejala, so rezultati zadnjega jugoslovansko-kitajskega pogovora na najvišji ravni zelo dobri. Mitja Ribičič je izjavil, da so naredili nov pomemben prispevek k še boljšemu medsebojnemu spoznavanju in razumevanju ter dali novo pobudo za vsestranski razvoj prijateljskih odnosov in sodelovanja. Poudaril je tudi, da se odnosi med Kitajsko komunistično partijo in Zvezo komunistov Jugoslavije nenehno izboljšujejo že od leta 1977, ko se je Tito mudil na Kitajskem.

Hu Yaobang pa je v svoji izjavi dejal, da so bili pogovori med njegovim obiskom v Jugoslaviji pristni in prijateljski ter izrazil zadovoljstvo z doseženimi rezultati. Nato pa je dejal o jugoslovanskem in kitajskem stališču gradnje socializma: »Vztrajamo pri tem, da bomo mislili s svojo glavo. Splošne marksistične resnice povezujejo z lastno resničnostjo. Hočimo s svojimi nogami ter spoštujemo samostojnost, enakopravnost in nevmesavanje v notranje zadeve drugih.

REDNO SREČANJE SLOVENSKEGA ZDRAVNIKOVA

Z razpravo o etičnih problemih v sodobni medicini so slovenski zdravniki v nedeljo zaključili svoje 120. srečanje. Četudi je bila tema preširoka, da bi jo lahko celovito razpravljali, so udeleženci razpravljali, ki jo je vodil dr. Janez Milčinski, v njej načelno številna vprašanja, ki jih prinaša napredek medicine. Spregovorili so o pravicah do smrti, o težavnosti odločitev, kakršna so na primer zagotavljanje umetno vzdrževanega življenja in o kontracepciji kot metodi načrtovanja družine in načina življenja, ki naj v kar največji meri omeji umetne prekinitve nosečnosti.

KONFERENCA O PROPAGANDI

V beograjskem centru Sava se je konec tedna začela mednarodna konferenca propagandistov, ki jo je odprla predsednica zveznega izvršnega sveta Milka Planinc. Zbralo se je okoli 300 udeležencev z vseh kontinentov, ki razpravljajo o vlogi gospodarske propagande v sodobnem gospodarskem razvoju.

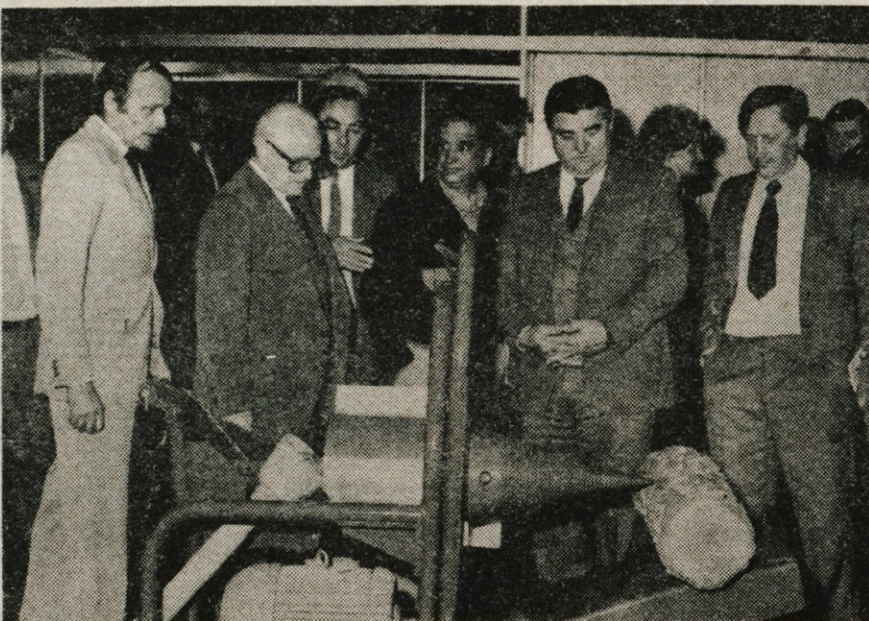
Zasedena le vsaka šesta klop

Bodo tudi prihodnje šolsko leto samevale klopi, ki so namenjene za izobraževanje ob delu v programih srednjega usmerjenega izobraževanja?

Takšno vprašanje se vsiljuje kar samo po sebi ob pregledovanju prijav, ki so do konca marca prišle na razpisna mesta v gorenjskih šolah. Lahko rečemo, da je bila ponudba za izobraževanje delavcev kar obsežna in pestra, saj je bilo razpisanih 240 mest za skrajšane programe srednjega izobraževanja, 510 mest za programe srednjega izobraževanja in 90 mest za nadaljevalne programe. Poleg tega programi zajemajo vsa ključna področja gospodarstva in družbenih dejavnosti, ki so značilne za Gorenjsko.

Toda odziv je dokaj klavrn. Do 25. marca se je po podatkih republiške izobraževalne skupnosti v gorenjske šole nateklo le 146 prijav, kar pomeni okoli 17 odstotkov razpisa. Praktično bo po teh podatkih zasedena le vsaka šesta klop, za katere se je družba odločila, da so potrebne za izobraževanje delavcev. Za republiko je odziv še slabši (le dobra desetina). Boljša od gorenjske regije je le koroška z 18 odstotki, vendar pa je takšna primerjava bolj slaba tolažba, saj gre več ali manj za enakost v revščini.

Zato se lahko znova vprašamo, koliko organizacij združenega dela

300 razstavljavcev na sejm — Predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Marjan Orožen je v petek, 13. maja, ob navzočnosti predstavnikov družbenopolitičnega in gospodarskega življenja Slovenije in Gorenjske, med gosti je bil tudi predsednik predsedstva SR Slovenije Viktor Avbelj, odprl osmi sejem drobnega gospodarstva v Kranju. Na letošnji sejamski prireditvi, ki je usmerjena v povezovanje med osebnim in družbenim delom, k inovativnemu delu in nadomeščanju uvoza z domačimi deli, sodeluje okrog 300 razstavljavcev. Poleg zasebnikov, obrtnih združenj in razstavljavcev iz tujine so na sejm tudi večje delovne organizacije — Iskra, Litostroj, KŽK, Tomos Koper, Saturnus, Elkom Maribor, ki želijo prikazane dele proizvodnih programov prepustiti osebnemu delu. Razen tega je na sejm, ki bo trajal do 19. maja, tudi več spremljajočih prireditev in sicer: razstava Inovacije za stabilizacijo, predavanje o carinskem zakonu in zavarovanju, dan KŽK, dan Iskre in tudi prodaja rabljene opreme za dopust, šport in rekreacijo. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Tri krajevne skupnosti

Jeseniško krajevno skupnost Plavž so preoblikovali v tri manjše krajevne skupnosti — Zdaj večja aktivnost in učinkovitost

Jesenice — Tretjina občanov jeseniške občine prebiva v krajevni skupnosti Plavž, ki ima tudi največjo gostoto, obenem pa je značilnost te jeseniške krajevne skupnosti, da je v njej največ blokov in stanovanjskih sosesk. V krajevni skupnosti Plavž prebiva okoli 9000 občanov in zato je razumljivo, da so že pred leti začeli razmišljati o tem, da bi krajevno skupnost razdelili v dve manjši in tako zagotovili — v okviru Socialistične zveze — večjo aktivnost občanov na vseh področjih življenja in dela.

Zdaj so s pripravami že tako daleč, da bodo pripravili v nedeljo, 29. maja, volitve in se bo tako krajevna skupnost Plavž preoblikovala v tri krajevne skupnosti: krajevno skupnost Staneta Bokala, Cirila Tavčarja in Mirka Roglja-Petka. Največ ljudi prebiva v krajevni skupnosti Staneta Bokala.

Vsem trem krajevnim skupnostim so večinoma skupni enaki problemi, ki se pojavljajo v krajevnih skupnostih, ki imajo veliko hiš v družbeni lasti. Predvsem pričakujejo, da bodo lahko s preoblikovanjem v tri krajevne skupnosti delovni ljudje in občani v okolju, kjer prebivajo, bolj aktivni in neposredno zainteresirani za razreševanje problemov, radi pa bi, da bi bolj zaživeli in delali hišni sveti in se tesneje povezali z upravljavcem stavb Birojem za urbanizem in stanovanjsko poslovanje. Mladi, ki nimajo na Plavžu doma, nobenih športnih igrišč in so večinoma prepuščeni ulici in cesti, naj bi našli koristne oblike svojih interesnih dejavnosti, bolj pa naj bi zaživel tudi sekijski način dela. Stalno se zatika tudi pri preskrbi občanov, uveljavljanju delegatskega sistema in ljudskih obrambi in družbeni samozasčiti pa naj bi posvetili v treh krajevnih skupnosti več skrbi.

Najhujši problemi so v krajevni skupnosti Mirka Roglja, saj je v stanovanjskem naselju Center II treba urediti okolico, zdaj pa se bo začela graditi tudi dovozna cesta v dveh etapah. Naslednji teden naj bi začeli z deli, po glavni gradbeni sezoni pa bodo zgradili še dva priključka. Težave so tudi z razsvetljavo, kanalizacijo, hudoournikom, radi bi razširili Kosovo ulico in uredili še druga vprašanja, ki so na Plavžu aktualna in nad katerimi se občani najbolj jezijo.

S preoblikovanjem krajevne skupnosti Plavž v tri krajevne skupnosti pričakujejo torej večjo aktivnost v okviru Socialistične zveze in hitrejšo reševanje številnih aktualnih vprašanj, ki tarejo občane Plavža.

D. Sedej

Poziv borcem brigad iz ZSSR

Borce 1. in 2. pešadijske, 2. tankovske brigade in čete za vezo, formirane leta 1943 in 1944 v Sovjetski zvezi, pozivamo, da se oglašijo in prijavijo za srečanje in proslavitev 40. obletnice formiranja teh brigad. Prijave so nujne zaradi ugotovitve še živečih borcev. Za vse bodo izdelane spominske listine in značke. Prijave pošljite na naslov: **Pripravljali odbor za izvedbo srečanja borcev brigad, formiranih v ZSSR, Kranj, 64000 — pošto ležeče.**

Gorenjska je za zgled v zavarovanju živine

Kmet ni sam v nesreči

Trojen učinek skupinskega zavarovanja živine, kakršno se je pred dvema letoma pričelo uveljavljati na Gorenjskem: znatno se je povečal stalež zavarovane živine, izboljšalo se je njeno zdravstveno stanje in vzpostavljeni so bili trdnjeji odnosi med zadrugo, veterinarskim zavodom in kmetom.

Kranj — Dolga leta je tudi na Gorenjskem prevladovalo mnenje, da je za oskrbo z mesom in mlekom odgovoren samo kmet. Prve motnje v preskrbi so takšna stališča omajale in jih kasneje v celoti ovrгла. Danes so obveznosti v prireji mesa in mleka porazdeljene, kar med drugim dokazuje tudi pred dvema letoma podpisan dogovor o skupinskem zavarovanju živine. Takrat so prvič denarne obveznosti za zavarovanje živine poleg kmeta (ta prispeva dve petini zavarovalne premije) prevzeli še zadruga, sklad za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane, mlekarja, klavnica in zasebni mesarji. V teh letih, odkar velja skupinsko zavarovanje, se je kmet vsaj deloma znebil občutka, da je v nesreči sam. Zavarovanje pa je tudi sicer pokazalo ugodne učinke.

V kranjski občini se je v treh letih delež zavarovane živine povečal s 16 na 81 odstotkov. Izboljšalo se je zdravstveno stanje živine. Lani je le vsaka deseta krava v občini imela vnetja vimen, kar je tudi posledica uspešnega dela skupine za preprečevanje mastitisa. Delež poginule ali v sili zaklane živine je bil lani enak kot pred tremi leti — 1,6 odstotka zavarovanenega staleža, vendar je 0,7 odstotka manjši od republiškega povprečja. Število zdravniških posegov, preračunano na zavarovano žival, se je v treh letih zmanjšalo za dve tretjini. V kranjski občini so bili stroški zdravljenja za 130 dinarjev nižji kot v ostalih slovenskih pokrajinah. Skupinsko zavarovanje je pripomoglo tudi k temu, da se v hlevu pogostejše srečujejo kmet,

pospeševalec in živinozdravnik. Okrepilo se je sodelovanje med zadrugo in živinorejsko-veterinarskim zavodom.

Poleg tega, da je skupinsko zavarovanje za kmeta dokaj poceni, je tudi enostavno. Živino zavarujejo zadrugi pospeševalci hkrati s sklepanjem kooperantskih pogodb. Zavarovanje traja, ne glede na to, kdaj je sklenjeno, od 15. marca do prihodnjega 15. marca. Za živino ni treba pisati imen, saj je pomembno le številčno stanje v hlevu. Pri izkoriščenju zavarovalnih ugodnosti je bila odveč bojazen, da bi kmetje pretrpeli klicali na pomoč živinozdravniku in s tem postavljali pod vprašaj materialne temelje to vrstnega zavarovanja. Vsekakor pa bo tudi pri tem pospeševalnem ukrepu (množično in poceni zavarovanje to zanesljivo je) treba zagotoviti, da bo pošten kmet, ki bo oddal zadrugi vse tržne presežke, imel prednost pred spekulanti. V radovljiški občini so v tem smislu že ukrepali, saj je tržni pridelovalec hrane pri plačilu zavarovalne premije deležen dodatnih ugodnosti.

Gorenjski zgled skupinskega zavarovanja vleče in po njem so se pričeli ravnavati tudi drugod v Sloveniji. Kmetijci kranjske občine so na nedavnem posvetu o kmetijskem zavarovalstvu predlagali predstavnikom republiških kmetijskih organizacij in skupnosti, da bi takšen način uveljavili v vsej Sloveniji in zanj zagotovili dodatni vir financiranja — republiški samoupravni sklad za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane.

C. Zaplotnik

Pravna pomoč

Na Jesenicah si prizadevajo, da bi ustanovili službo pravne pomoči kot samoupravno delovno skupnost — Število zadev narasča

Jesenice — Novi zakon o službi pravne pomoči je določil rok, do katerega naj bi se dosedanje službe ustrezno organizirale in sicer že do leta 1980. V jeseniški občini si zato prizadevajo, da bi pravno pomoč tako organizirali, da bi zagotovili redno delo in da bi ustrezno koristila občanom, organizacijam ter drugim. Dosedanje izkušnje v njenem delovanju kažejo, da ni pogojev za organiziranje službe pravne pomoči kot delovne organizacije, ampak da bo treba organizacijo izpeljati tako, da bo najprej delovala kot samoupravna delovna skupnost.

Družbeno potrebo po obstoju in delovanju službe pravne pomoči kažejo predvsem podatki o številu zadev, ki jih je v času ponovnega delovanja službe pravne pomoči

obravnavalo temeljno sodišče v Kranju, enota na Jesenicah, in po podatkih, ki jih ima o svojem delu služba pravne pomoči. Tako je pred štirimi leti jeseniška enota sodišča v Kranju obravnavala okoli 4000 zadev, s pravnimi nasveti in s sestavo vlog pa je pri njem pravno pomoč iskalo okoli 360 občanov. Leto kasneje so imeli 8.000 zadev, pravno pomoč pa je iskalo, odkar je začela delati služba pravne pomoči, za 50 odstotkov manj občanov. Naslednja leta na sodišču drugih vlog, kot so oporoke, niso sestavili in je ostala dela opravljala služba pravne pomoči. Leta 1981 je jeseniška služba pravne pomoči nudila pravno pomoč občanom in delovnim ljudem v 445 zadevah ter dala 300 informacij. Lani pa je nudila pravno pomoč v 638 zadevah, pravnih informacij pa več kot 400.

Število obravnavanih zadev kaže na nujnost širše oblike pravne pomoči, saj je eno od pomembnih izhodišč težnja, da so storitve pomoči čim bolj dostopne delovnim ljudem in občanom. Obenem pa je nujna kadrovska okrepitev, saj za občino Jesenice delata le dva odvetnika.

D. Sedej

Dobro sodelovati

Kranj — Medobčinski svet SZDL za Gorenjsko je minuli petek pripravil posvetovanje o urejanju odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi, posvetovanja pa so se udeležili predstavniki koordinacijskih odborov gorenjskih občin.

V Sloveniji imamo 12 različnih verskih skupnosti, s katerimi koordinacijski odbori Socialistične zveze v posameznih okoljih dobro sodelujejo. Tudi na Gorenjskem so ti odbori aktivni, redno se sestajajo in sproti razrešujejo vprašanja, ki se pojavljajo pri delu. Zakon o pravem položaju verskih skupnosti opredeljuje njihovo dejavnost, ki jo zagotavlja ustava, vendar včasih prihaja do določenih nesoglasij z ustavnimi določili. Strpen dialog v okviru Socialistične zveze in na koordinacijskih odborih, v katere so vedno vključeni tudi predstavniki verskih skupnosti, je do zdaj razrešil že številne dileme, zato si člani koordinacijskih odborov želijo, da bi se to sodelovanje še naprej krepilo. Prav Socialistična zveza delovnega ljudstva pa je tista organizacija, ki združuje vse delovne ljudi in občane in v okviru katere se lahko najlažje rešujejo določeni problemi.

D. Sedej

Očiščevalna akcija v KS Kranj Center

KRANJ — Podobno kot v nekaterih drugih krajevnih skupnostih v kranjski občini so se tudi v krajevni skupnosti Kranj Center odločili, da bodo z organizirano akcijo skušali očistiti in urediti okolico stanovanjskih poslopj in skupnih prostorov. Akcijo, ki bo v petek in soboto, 20. in 21. maja, organizira krajevna konferenca socialistične zveze. Petkova akcija občanov bo potekala na enajstih območjih v krajevni skupnosti, sobotna pa na območju Prešernovega gaja in otroškega igrišča ter dela kanjona Kokre ob mostu čez Kokro po Cesti Kokškega odreda. Predsedstvo krajevne konference socialistične zveze poziva tudi vse delovne organizacije na območju krajevne skupnosti, da sodelujejo v petkovi očiščevalni akciji.

A. Ž.

Telematika bo izvažala

Delavci Iskre Telematike si vztrajno prizadevajo za povečanje izvoza, zlasti tistega, ki je najpomembnejši — na konvertibilni trg. Prav tako se zavedajo tudi pomembnosti novega tehnološkega znanja, ki je pogoj za napredek in večjo kvaliteto ter s tem seveda za večjo konkurenčnost na zahtevnih tržiščih.

Pred nedavnim je Iskra Telematika na omenjenih področjih pridobila novo možnost: s firmo IBM Sindelfingen iz ZRN je podpisala pogodbo, po kateri bo omenjeni firma dobavljala tehnološko zahtevna večslojna tiskana vezja. Da bo Telematika lahko v celoti ustregla zahtevam po visoki kvaliteti, ji bo firma IBM zagotovila tudi pomoč svojih strokovnjakov.

Za kakšno pogodbo gre, kakšen odnos predvideva med Iskro in firmo IBM?

Firma IBM je pripravljena odkupiti približno 90.000 večslojnih tiskanih vezij v dveh letih. TOZD Tiskana vezja naj bi torej izdelala po 300 tiskanih vezij na dan.

Gre za specialno večslojno tiskano vezje, ki je tehnološko izredno zahtevno. Zahtevnost izhaja predvsem iz zelo tankih vezi na ploščah. Tanjša so od tistih, ki smo jih proizvajali doslej. S tem je tudi gotova večja. Zahtevnost izdelave vezij je nekajkrat večja, v veliki meri zato, ker je potrebno doseči večji izplen oziroma čim manjši izmet. V obdelavo pravzaprav do-

Inženir Peter Mihelič

bimo polizdelek — štirislojna vezja. Naša obdelava se začne z vrtnjem in se nadaljuje z elektroemično obdelavo, s fototiskom, nanašanjem bakra, jedkanjem in končno obdelavo. Slaba kvaliteta lahko prinese precejšnje izgube, saj je neustrezno obdelane plošče treba v celoti zavreči. Osnovne plošče so zelo drage.

Kako boste dosegli visoko kvaliteto, kakršna se zahteva?

»Po pogodbi nam IBM ponuja tudi potrebne znanje oziroma ustrezno podporo, da bomo tehnološko obdelavo lahko popolnoma priredili prej opisanim zahtevam. Ponuja nam prenos znanja v obliki predpisov za to tehnologijo z možnostjo,

da si naši strokovnjaki pri IBM natančno ogledajo ves proces proizvodnje. Ponuja tudi asistenco svojih strokovnjakov v naši tovarni, ki nam bodo pri vpeljavi kompliciranih postopkov stali ob strani. Ves ta prenos znanja nam IBM daje brezplačno.

Po pogodbi je predviden pripravljalni čas, da se naši tehnologi seznanijo s tehnologijo, da prevzamejo dokumentacijo, da se instalira potrebna oprema in da izdelamo prve vzorčne plošče, ki bodo testirane s strani IBM. Pripravljalno obdobje obsega 24 do 30 mesecev. To pomeni, da se bo naš izvoz začel šele čez dobri dve leti.

Pogodba o dobavi tiskanih vezij je načeloma neomejena, vendar zaenkrat zajema le obdobje petih let.

Kaj ta pogodba pomeni za Iskro Telematiko?

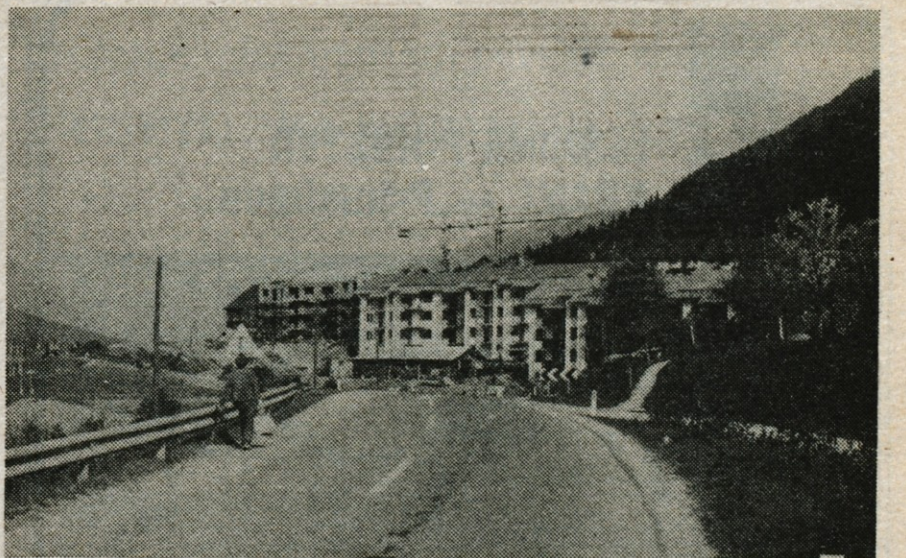
»V tej pogodbi je za nas več dobrih stvari. Najpomembnejše je dejstvo, da gre za izvozno pogodbo na konvertibilno tržišče. Vemo, da je izvoz na to področje trenutno naš problem številka ena. Druga pomembna stvar je ta, da bomo dobili tehnologijo, ki jo že sicer želimo razvijati. Tozdr Tiskana vezja si že dalj časa prizadeva za povečanje proizvodnje večslojnih tiskanih vezij. V omejenih količinah jih za potrebe Telematike že dela. Vendar — v elektroniki se zahteva vse večja zanesljivost, kvaliteta. Z novo tehnologijo bomo lahko napravili pomembne razvojne korake naprej, pa tudi naši izdelki bodo lahko postali cenejši. Ta tehnologija je naravnana tako, da je maksimalno racionalna pri sorazmerno veliki zahtevnosti. Kot sem že omenil, je pri večslojnih ploščah tiskana vezja pomembno, da se izplen čim bolj poveča, ker je osnovni material drag.

S to tehnologijo bomo prišli v razvojni vrh svetovne proizvodnje na tem področju, saj je znano, da je firma IBM na tem področju vodilna.

Slišati je bilo nekatere glasove, da se iz te pogodbe lahko izčrpi nekakšna konkurenca slovenskemu združenemu računalništvu. Kaj menite o tem?

»Podpis kakršnekoli direktne, izvozne pogodbe med Telematiko — ali kako drugo delovno organizacijo Iskre — in firmo IBM ne pomeni nikakršnega namena, da ustvarja kakršnokoli konkurenco programu, ki ga ima Iskra Delta oziroma slovensko združenje računalništvo. Vedno ga lahko samo dopolnjuje.

K. Mohar

Hrušica — Še letos se bo v montažne hiše na Hrušici, ki jih gradijo zasebni graditelji v okviru stanovanjske zadruge Železar, vselila večina graditeljev; takoj ko bodo končana stanovanja v stanovanjskih blokih pred Hrušico na Belem polju, pa bodo vseljena tudi ta. V stanovanja se bodo vselili delavci jeseniške Železarne. — Foto: D. Sedej

Priznanje in pohvale prirediteljem sejma

Ob letošnjem osmem sejmu drobnega gospodarstva v Kranju so rekli:

Marjan Orožen, predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije — »Gorenjski sejem drobnega gospodarstva predstavlja pomemben člen v verigi slovenskih in jugoslovanskih sejmskih prirediteljev. Pobudniki in organizatorji letošnjega sejma zaslužijo pohvalo in priznanje... Ta sejem je priložnost, da ponovno ugotovimo velik pomen drobnega gospodarstva za naš celotni gospodarski in družbeni razvoj. Hkrati pa je to priložnost, da se vprašamo, zakaj v njegovem razvoju ne dosegamo tistega, kar imamo v naših programskih usmeritvah zapisano; zakaj na tem področju ne sledimo hitreje izkušnjam razvitih in izvozno zelo intenzivno razvitih industrijskih dežel v Evropi in svetu...

Pokazalo se je, da so vzroki za majhno gospodarsko učinkovitost in izvozno prodornost v podcenjevanju možnosti, da tudi prek razvoja drobnega gospodarstva hitreje premagujemo obstoječa strukturna neskladja, še zlasti med uvozom in izvozom... Velika socialistična blagovna proizvodnja ni v nasprotju z drobno blagovno proizvodnjo. Nasprotno! Ona jo celo predpostavlja in pogojuje...

Ponovno moramo uveljaviti dobre stare čase, ko je bila glavna naloga predsednikov skupščin občin, načelnikov za gospodarstvo in podobnih — skrb za razvoj novih dejavnosti, skrb za odpiranje novih obratov, skratka, skrb za nova produktivna delovna mesta. Prenehati moramo s prakso, da se ti kadri danes bolj ukvarjajo s papirji in priporočili kot s temi vprašanji...

Bolj jasno moramo definirati, kaj je bogatitev, da ne bodo možne sila različne ocene. Navadno veljajo za bogate tisti občani, ki se po svoji življenjski ravni močno ločijo od okolja. Ne vprašamo pa se, ali so do tega prišli z delom ali s pomočjo uravnilovke ali prek različnih oblik neupravičenega prilasčanja rezultatov dela drugih... Razglašanje, da je neupravičeno bogatel vsak, ki pridobiva višji dohodek, ki bi mu ga prisodila uravnilovka, preprečuje zviševanje delovne storilnosti, še posebej pa razvoj drobnega gospodarstva. Nima torej nič skupnega z moralno, ki temelji na delu in rezultatih dela. Zato drobno gospodarstvo, vključeno prek kooperacije v veliko proizvodnjo ali prek svojih proizvodov direktno v tržišče, ne more predstavljati nobene nevarnosti vračanja v kapitalistične odnose, pod pogojem, da so medsebojni odnosi pri delitvi rezultata dela urejeni na temelju prispevka živega dela in vloženega minulega dela...

Bojan Urlep, predsednik medobčinske gospodarske zbornice za Gorenjsko — »Majhno rast zasebnih obratovalec beležimo v dejavnostih osebne in druge storitve ter v gostinstvu. Tu bi morali z ugodnejšo davčno politiko ter drugimi ukrepi stimulirati hitrejši razvoj...

Predstavnik obrtnega združenja iz Pomurja — »Imamo vse preveč deklarativno zapisanih pogojev o drobnem gospodarstvu. Kreditna politika in financiranje razvojnih programov ne delujejo... Nesprejemljivo je, da zakonodajalec predpisuje število zaposlenih pri zasebniku. Mar ne bi mogli o tem odločati na primer v regiji...»

Franc Grašič, Obrtno združenje Kranj — »S starimi stroji drobnega gospodarstva ne bomo razvijali. Po eni strani pravimo, da drobno gospodarstvo moramo razvijati, po drugi strani pa zvezni zakon preprečuje uvoz strojev. Ob tem pa je nevzdržen tudi depozit za obrtnike. Saj obrtniki tudi izvažajo oziroma prispevajo k izvozu...»

A. Zalar

Delovno tekmovanje kovinarjev Slovenije

Jesenice — 7. delovno proizvodno tekmovanje kovinarjev Slovenije bodo letos organizirali Jeseničani, od 27. do 29. maja. Na tem tekmovanju si bodo lahko slovenski kovinarji izmenjali izkušnje, se med seboj spoznali ter se pogovorili o delu in pogojih dela.

Jeseničani bodo ob tej priložnosti pripravili tudi več zanimivih prireditev, ki predstavljajo delavčevu ustvarjanje na vseh področjih: razstavo inovacij, likovne razstave, literarne razstave ter posvet o tehnično-tehnoloških pogojih dela in družbenem razvoju družbe. Najboljši kovinarji se bodo udeležili 17. srečanja kovinarjev Jugoslavije.

D. S.

Krompir na Gorenjskem

Odkup načrtovan, vendar odvisen od letine

Sloveniji naj bi letos za tržne potrebe, predelovalno industrijo in izvoz odkupili 68 tisoč ton krompirja, od tega 19 tisoč na Gorenjskem — Predlagana cena osem dinarjev za kilogram naj bi postavila čimbolj stvarno razmerje med krompirjem in sladkorom.

Kranj — Kmetje največje gorenjske kmetijske zadruge so letos posadili tisoč hektarov krompirja. S pogodbenimi so se obvezali, da bodo odkupili 11400 ton pridelka, kar je sicer 800 ton manj kot lani. Zdrugi delavcev to ne zaskrbljuje, saj ocenjujejo, da so kmetje v letošnjem letu posadili krompirja z minimalno letno povprečnimi vrednostmi. Vsekakor pa ne manj kot prej. V zadruzi mnogo lažje izpolniti pogodbe, če bi kmetje v kooperativni obliki posajeni površini in realne številke o pridelku. Določene prodajne cene na podlagi iz kooperantskih pogodb, pri čemer se dogaja, da morajo tudi kmetje izmišljenih (manjših) števil pridelka prenekaterega kupca. V letošnjem letu imajo večino letos načrtovanih pridelka že prodanega. Štiri tisoč ton industrijskega krompirja bodo odkupili domžalski Helios, 4600 ton porabniki vzdolž jadranske obale, 1610 ton ali enkrat več kot letos, ga nameravajo izvoziti, preostali krompir pa bodo prodali v Sloveniji. Pri tem velja omeniti, da tudi nekateri hoteli in družbeni restorani prehrane z Gorenjske izvajajo dolgoročnemu sodelovanju z krompirjem, kršijo zakon o blagovnem prometu in kupujejo krompir mimo zakonitih dogovorjenih cen.

V škofjeloški kmetijski zadruzi so letos posadili 230 hektarov krompirja, kar je enako lanskemu pridelku. Večino ga nameravajo prodati na Reko, manjše količine Heliosu

v Domžale in Dani Mirna. V blejski zadruzi so doslej sklenili s kmeti pogodbe za oddajo 80 ton krompirja. Za 40 ton pridelka se bodo morali še dogovoriti, če bodo hoteli uresničiti obveznosti do Hotelsko-turističnega podjetja Bled. Kmetje radovljanske Kooperacije so posadili 42 hektarov krompirja. Načrtovanih 200 ton semenskega krompirja bodo prodali ljubljanski Semernari, 120 ton jedilnega krompirja pa trgovinam in hotelom iz bližnje okolice. V Kmetijsko-živliskem kombinatu Gorenjske, ki velja za največjega pridelovalca semenskega krompirja v Sloveniji, so posadili 150 hektarov krompirja. Računajo, da bodo izklopali iz zemlje tri tisoč ton pridelka, če bo ugodno vreme. »Semena« bodo prek Semernarne prodali kupcem iz Slovenije in ostalih jugoslovanskih republik.

Odkup krompirja je načrtovan, vendar bo odvisen tudi od letine. Če bo obilna, bodo kmetje ponudili zadruzi celo več pridelka, kot so se s pogodbo dogovorili. V nasprotnem primeru — takšne so izkušnje minulih let — bodo izpolnili le obveznost do zadruge, ostalega pa prodali mimo nje in po višji ceni. Letos bo kmet za kilogram jedilnega krompirja dobil osem dinarjev, mirenška tovarna bo za industrijski krompir plačala 7,20 dinarja in domžalski Helios 6,40. S takšnimi cenami naj bi vzpostavili čimbolj stvarno razmerje med krompirjem, sladkorom in ostalimi poljščinami.

C. Zaplotnik

Kako so poslovali železarji

V jeseniški Železarni namenljajo izdatna sredstva za razne obveznosti in dejatve ter devizne kredite, saj so tečajne razlike vedno večje

Jesenice — Jeseniški železarji so v prvem letošnjem četrtletju dosegli za 5.600 milijonov celotnega prihodka, kar je za 13 odstotkov manj od načrtovanega. V primerjavi z lani pa je celotni prihodek večji za 33 odstotkov. Materialni stroški poslovanja so bili za 13 odstotkov nižji od načrtovanih ali za 39 odstotkov višji od lanskih.

Železarji pa so morali znatno več nameniti stroškom nabave materiala, saj so zelo hitro naraščali. Za material so morali odšteti 11 milijonov dinarjev več, kot so predvidevali s planom. Poslovni rezultat pa

je bil slabši tudi zato, ker so bili stroški izvoza zelo visoki in so znašali 39 milijonov dinarjev. Amortizacija je bila 552 milijonov dinarjev in večja od lanske za 39 odstotkov, od načrtovane pa za 11 odstotkov. Znatno večji porast stroškov od rasti celotnega prihodka je vplival na nizek porast dohodka, ki je znašal 749 milijonov dinarjev in je višji od lanskega le za 2 odstotka. Z dohodkom tako niso mogli pokriti vseh obveznosti iz dohodka in čistega dohodka. Obveznosti iz čistega dohodka so znašale kar 440 milijonov dinarjev — kar pomeni kar 59 odstotkov doseženega dohodka — in so bile glede na lansko leto večje za 36 odstotkov. Porasle pa so zato, ker so se prispevki povišali, prav tako tudi nominalna odplačila obresti za dolgoročne devizne kredite za osnovna sredstva. Stanje teh kreditov — kot poročila Železar — se sicer nominalno zmanjšuje, vedno večje pa so tečajne razlike, ki so nastale pri odplačilu tujih kreditov.

Čisti dohodek so dosegli le v višini 309 milijonov dinarjev, kar je 49 odstotkov manj, kot so načrtovali, ali za 25 odstotkov manj, kot so dosegli v enakem lanskem obdobju. Toliko čistega dohodka pa ne zagotavlja niti pokritja akontacij izplačanih osebnih dohodkov. Osebnih dohodkov so znašali 438 milijonov dinarjev, na sklade pa so lahko začasno razporedili 63 milijonov dinarjev čistega dohodka. Končni rezultat je tako izguba v znesku 198 milijonov dinarjev. Če upoštevamo čisti dohodek, ki so ga temeljne organizacije, ki niso poslovale z izgubo kot so livarna, HV Jesenice, Jeklovlek, strojne delavnice, vzdrževanje, energetika, transport in delovne skupnosti razporedile na poslovni sklad, rezervni sklad in sklad skupne porabe v višini 63 milijonov dinarjev, znaša izguba 135 milijonov dinarjev.

D. S.

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

Čas drugega odločanja za poklic

Čar mladosti — Oj, mladost ti moja! Koliko nočalgi je v tej narodni pesmi, o »najlepšem času našega življenja«. Vse hitrejši življenjski tempo je načel tudi otroštvo. Čim hitreje odrasti in ne več biti otrok. Morda ima prav zato za vse nas mladost še poseben čar, ne glede na to, ali jo doživljamo ali pa je samo še spomin.

Je mogoče čar mladosti v tem, da je človek na lepem odkril v sebi nove dimenzije? Občutek telesne odraslosti in spolne zrelosti, doživljanje ljubezenskih čustev, razočaranja, veselja, obupa?

Je mogoče čar mladosti v brezskrbnosti, ki jo mlademu človeku omogoča dom: za hrano, obleko in streho nad glavo praviloma skrbe starši.

Je mogoče čar mladosti v pridobivanju izkušenj, ki so nove, »drugačne« kot izkušnje staršev? Marsikdaj lahko dobimo, podedujemo, izkušnje pa nam nihče ne more podariti. Ljubezen je za mladostnika edinstvena, razočaranje nedopovedljivo, prešernost neponovljiva in starši in odrasli »tega ne morejo razumeti, saj je to čisto drugače kot takrat, ko so bili oni mladi.«

Mogoče je čar mladosti tudi v presojanju sveta in dogajanja okoli nas? Ker je mlad človek še zmožen videti, kakšen bi svet lahko bil in moral biti in je v svoji neizkušnosti še sposoben verjeti, da bi tak lahko postal. Iluzije kasneje vse bolj zbledajo in s tem istočasno mineva mladost.

Mladost je čas osamosvajanja in osebnostne rasti, čas odločanja (večkrat že drugega odločanja) za poklicno pot in največkrat čas odločanja življenjskega tovariša. Čeprav je prihodnost še neznana, se mlad človek ob soočanju s prihodnostjo razvija v osebnost, kakršna bo postal, se uveljavlja v svojem socialnem okolju, je poln elana za uresničevanje ciljev, pripravljen »iskati in najti sočloveka«, ugotoviti optimalno poklicno področje. To je skratka zenit njegovega življenjskega razvoja. Kaj postaja in kaj bo postal, je vse bolj odvisno od njega samega. In mogoče je to največji čar mladosti.

Antonija Habjan-Križaj

LESNINA POHIŠTVO KRANJ — Primskovo

Poleg ostalih zanimivosti na sejmu malega gospodarstva v Kranju, je Lesnina pripravila tudi razkošno razstavo vrtnih garnitur. Razstavljajo preko 20 različnih tipov in sicer v izvedbi lesa, kovine, plastike, platna, bambusa in pletiva, imajo pa tudi vrtno gugalnico z baldahinom, senčnike v raznih barvah in velikostih, več vrst ležalnikov, piknik garnitur, seveda pa lahko kupite tudi pohištvo, ki ga Lesnina prodaja na sejmu po sejemskih cenah.

Torej, če boste obiskali sejem v Kranju, ne pozabite na Lesnino, vabljeni so tudi gostinci, saj je razstava vrtnega pohištva namenjena tudi njim.

Prevoz kupljenega pohištva je pri Lesnini v Kranju do 30 km brezplačen.

Telefoni: Salon pohištva Kranj — Primskovo: 24-554. Specializirani salon kuhinjskega pohištva Kranj, Titov trg 5, 21-485. Salon pohištva na Jesenicah: 81-179.

Dan muzejev

Radovljica — Vsi ljubitelji muzejev si lahko v sredo, 18. maja, ki ga je Skupnost muzejev Slovenije določila za dan muzejev, lahko zastopajo ogledajo muzejske zbirke. Vnaprej najavljene šolske skupine sprejmejo tudi izven urnika, medtem ko so za ostale muzeji odprti takole: Begunjski muzej med 9. in 19. uro, Čebelar-ski muzej, Linhartova soba in Šivčeva hiša med 10. in 12. ter 16. in 18. uro, Kovaški muzej v Kropi od 9. do 13. in od 15. do 18., Muzej Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici pa od 10. do 12. in od 16. do 18. V Šivčevi hiši je prav zaradi dneva muzejev še odprta razstava otroške likovnosti.

**GORENJSKA OBLAČILA
TOZD Konfekcija Kranj
JLA 24 a**

Odbor za medsebojna razmerja objavlja prosta dela in naloge

**PRODAJALCA
v trgovini**

Pogoj:

— zaključena šola za prodajalce (smer tekstil)

Delo se združuje za določen čas, s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu). Delo je dvoizmensko. Poskusno delo 3 mesece. TOZD stanovanja nima.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po izteku objave.

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(13. zapis)

O velikem sinu Poljanske doline, profesorju — naravoslovcu dr. Ivanu Regenu sem že v prejšnjem zapisu nanizal nekaj življenjskih podatkov. Danes pa bi rad kar najbolj preprosto razložil za znanost tako pomembna učenjakova dognanja. Zavedam se, da bo to težko. Kajti Regenoovo strokovno delo (na področju zoobiologije) je bilo kar precej zapleteno in za laika (preproste-ga, strokovno nerazgledanega bralca) skoraj nerazumljivo, celo nepomembno. — Sicer pa je že lisica nekaj govorila o kislem grozdju, ki ga ni mogla doseči... Če nekaj ne razumemo, se pa poniglavo posmehujemo. To je stara resnica!

DELO DR. IVANA REGENA

Res, kar nerad zapišem to poitalijanceno obliko priimka (Režena, Eržena) našega poljanskega svetovljana. Toda tako je v knjigah zapisano. In mora tako pač ostati.

Dr. Ivan Regen si je služil kruh kot gimnazijski profesor, od leta 1905 do konca življenja (leta 1947) večinoma na Dunaju. Za čuda, so mu tedanje avstrijske oblasti šle močno na roke in odobravalje daljše študijske dopuste. »Prijatelji znanosti« so šli celo tako daleč, da so mu iz svojih družinskih sredstev plačevali profesorja — namestnika za daljša obdobja, ko ni utegnil prihajati poučevati v šolo. Kaže, da je učen svet že tedaj močno cenil našega rojaka.

Pisatelj Finžgar skuša s kar najpreprostejšimi besedami razložiti, kaj je Regen novega dognal v naravoslovju:

Vse svoje učenjaško življenje je posvetil skromnemu žužku, kričacu črnemu murmu. Dognal je, da muren nima sluha v glavi, marveč sliši s posebnim organom, ki ga ima pod kolenom prednjih nog. To je dognal z neizpodbitnimi eksperimenti — izsledki preizkusov. Dognal je tudi, da si murni — samčki odpevajo! Torej pojo in slišijo. Samice pa grede za tem glasom, kadar si zažele paritve. Leta 1914 je dobil dr. Regen od dunajske občine 576 kv. m veliko travniško parcelo, jo ogradil z gosto mrežo in v ta prostor prinesel (naselil) prek poldrug tisoč murnovih samic, ki so se potem odzivale petju murenčkov — samčkov v zaprtih pasteh. Tu je Regen ugotovil, da ne sluh, ne vonj, ne tipalke, ne vid — le »murnov« spev privablja neveste, ki imajo zanj uho pod koleno sprednjih nožic...

»Tudi svoj dunajski dom si je dr. Regen prav nenavadno uredil, prepredel si ga je z vsakovrstnimi napeljavami in aparati, ki so zabeležili vsak zgib murnovih cvrčal. S temeljitim opazovanjem je pojasnil marsikatero življensko potezo žužka in objavil celo vrsto znanstvenih razprav s področja živalskih čutil. Slovenska akademija znanosti ga je izvolila za svojega dopisnega člana« (po prof. F. Planini).

TUJINA O NAŠEM ROJAKU

Svetovnoznan zoolog (naravoslovec, strokovnjak za študij živalstva) dr. Karl Frisch, ravnatelj zoološkega instituta na

univerzi v Monakovem, je Regenoove izsledke ocenil takole:

Regenoova dela so danes vsemu svetu znana. Nestrokovnjakom se morebiti dozdeva manj važno, če murni in kobilice morejo slišati ali ne in na kak način se samci in samice dobe; toda kdor je v teh stvareh le količkaj doma, vé, da gre za vprašanja visokega teoretičnega pomena, ki so kar najtesneje zvezana z mnogimi drugimi problemi biologije in tudi človeške fiziologije. Ne gre tedaj za postranska, temveč za važna znanstvena raziskovanja. Poleg tega je prof. Regen izvedel ta dela s tako skrbnostjo in s takim predarkom; dá, s tako genialnostjo metod, da je to v resnici vzorno. Pri vsakem začetnem predavanju iz zoologije se govori o njegovih delih, in tudi v gimnazijah in strokovnih šolah se o tem pripoveduje, vsaj če predavajo biološko izobraženi učitelji.

UČENJAK — PISATELJU

K sreči lahko citiram del Regenoovega pisma prijatelju Finžgarju.

»Pisal boš o meni, o raziskovalcu narave, ki je bil rojen kot siromak, ki je živel in umrl brez denarja. Ki pa se mu sreča nikoli ni lagala. Bogata narava me je pritegnila že v zorni mladosti, tako tesno, da sem se vse življenje čutil srečnega in zadovoljnega.«

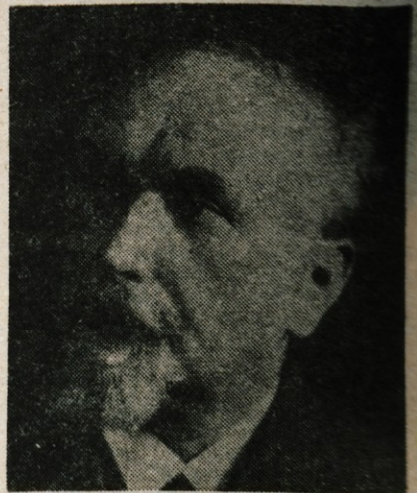
Tako je življenje pravih poštenjakov. Dobrih in odprtih rok grede skozi življenje, praznih rok odidejo... A vendar: kako kulturno bogastvo zapuste svojemu narodu! Trgovci z novci pa — nič!

SPOMINSKA PLOŠČA

Za stoletnico Regenoovega rojstva so v Lajšah nad Trato pri Gorenji vasi odkrili lepo spominsko ploščo (na hiši št. 139) z vklesanim napisom:

V tem kraju se je rodil 9. XII. 1868 prof. dr. Ivan Regen, veliki slovenski biolog. Ob stoletnici rojstva — Prirodoslovno društvo Slovenije.

Žal mi je, da spričo tesnega prostora v tej rubriki, ne morem citirati vsaj nekaj mnenj sodobnih slovenskih naravoslovcov, dr. Antona Polenca in dr. Marka Aljančiča, ki sta oba tako tehtno pisala o dr. Ivanu Regenu in njegovem delu.

Prof. Dr. Ivan Regen, naravoslovec (1868 — 1947)

**TRGOVSKA DELOVNA
ORGANIZACIJA
nama
LJUBLJANA
n. sol. o.**

Tradicionalna razstava

in prodaja šotorov, camp opreme ter potrebščin za počitniško rekreacijo na prostem

Vse, kar potrebujete za taborjenje na enem mestu

veleblagovnica Nama Škofja Loka ● veleblagovnica Nama Cerkno

od 16. do 19. maja 1983 v ŠKOFJI LOKI ● od 19. do 21. maja 1983 v CERKNEM

Edo Torkar ● popotna povest

Plovba

»Dali te bojo na disciplinsko in dobil boš odpoved.«

»Na preizkusnem delu sem še, ne morejo me dati na disciplinsko.«

»Toliko slabše zate. Dobil boš odpoved, ne da bi te dali na disciplinsko.«

»To bomo šele videli.«

»Misliš, da ne boš?«

»Nisem nič rekel, da ne bom. Rekel sem, da bomo šele videli.«

»Boš, boš. Boš videl, da boš!«

Po kosilu sem sicer šel delat, naslednje jutro pa spet nisem dobil jabolka in tako spet nisem šel v strojnico.

»Pazi se!« je rekel čif. »Danes si že drugič zapored odklonil delo in če boš to storil še tretjič, te bojo izkrcali.«

»To ni moj problem, to je kuharjev problem. In problem tistih, ki bi ga bili dolžni spraviti k pameti, pa tega ne naredijo.«

»V nobenem pravilniku ne piše, da ti je kuhar dolžan dajati sadje za zajtrk. Če te bojo dali na disciplinsko, boš gladko pogorel.«

»In?«

»Brenili te bojo iz podjetja in niti dopusta ti ne bojo plačali. Sicer pa — delaj, kar hočeš. Jaz sem te samo opozoril.«

»Hvala, zelo si prijazen. Napisal ti bom razglednico, če me bojo poslali domov.« Popoldne v strojnici:

»Torej si le prišel delat,« reče kapo, ko me vidi s štupo v roki pri glavah glavnega motorja.

»Tudi včeraj sem delal po kosilu. In tudi jutri in vse naslednje dni, dokler mi ne bo kdo tega izrecno prepovedal.«

»Kaj pa pred kosilom?«

»Prazna vreča ne stoji pokonci.«

»Vidiš, jaz nikoli ne zajtrkujem, pa kljub temu delam. Res, moje delo ni nikakršno delo, a vendar...«

»Kolikor ljudi, toliko navad. Jaz, na primer, se počutim zelo slabo, če zjutraj ne zaužijem sadja.«

»Jaz, na primer, potrebujem kalcij, veliko kalcija. Zato jem kalcijeve tablete. Zajtrkujem pa ne, ker se bojim zrediti. Na barki nimam priložnosti za gibanje in to me zelo moti...«

»Tudi mene marsikaj moti na barki. Naš kuhar, na primer.«

»Saj poznam tega kuharja. Enim bi zlezal v rit, druge bi najraje vtopil v žlici vode, že samo če jih vidi na vratih kuhinje. Ljudi ne moreš spreminjati po svojih željah, treba jih je vzeti takšne, kakršni pač so.«

»Ali to pomeni, naj požiram sline, ker nisem kuharju simpatičen in gledam, kako meče gnila jabolka v morje, ker jih ne more sproti porabiti.«

»Veš, kaj se bova zmenila,« mi reče kapo. »Jutri lahko prideš po jabolko, obljubim ti, da ga boš dobil. In doker bo kaj sadja v shrambi, ga boš dobival vsako jutro, tudi to ti lahko obljubim. Še danes bom rekel barbi, naj privije kuharja. Zdaj pa grem, da te ne bom motil pri delu. In zapomni si eno: na barki se je bolje spreti s kapitanom kot pa s kuharjem!«

V dobri veri, da je kapo držal besedo, sem šel naslednje jutro v jedilnico. A sem se uštel. »Kuhar pravi, da ti ne da več sadja za zajtrk in basta. Kaj ima kapo pri tem?« me je nadrl natak.

In tako spet nisem šel delat — že tretjič zapored.

To se je ponovilo tudi četrto jutro. Zdaj mi je bilo že vsega dovolj. Nostrumu sem šel povedati, da me od tega dne tudi popoldne ne bo več v strojnico in da naj to sporoči čifu in kapu. V kabini sem slekel kombinizo in zatrdno odločen, da ga nikdar več ne oblečem sem v mislih že potoval domov — visoko nad oblaki v Lufthansinem boengu...

V takšnem razpoloženju me je našel čif. »Pojdi v jedilnico, jabolko te že čaka na mizi.«

Potem pa brž v makino, še preden pride kapo in vidi, da te ni!

In tako sem le dočkal svoje jabolko in šel delat. Zadovoljen pa kljub temu nisem bil. Moral bi storiti drugače, sem si mislil. Na primer takole: vzeti jabolko, potem pa ga vreči kuharju v glavo, rekoč: »Tu ga imaš! Pošlijem se jaz nate in na tvoja jabolka!«

Sijajna domislica! — pa kaj, ko sem jabolko že prej pojedel...

»Preveč si si dovolil s temi jabolki in mlekom,« mi je zvečer oponesel Zlatko.

»Če že začneš gaziti po dreku, je najbolje, da zagaziš do konca.«

»S trmo ne prideš daleč. Če ščiješ proti vetru boš sam poscan.«

»S čim pa potem? S čim si pa ti prišel tako strašno daleč?«

»Bomo videli.«

»Bomo, bomo!«

Pusan, konec januarja

Hribi nad mestom so zasneženi in tudi tu spodaj veter že diši po snegu. V bližini kolodvora mi je za hip zastal korak: stopila je iz taksija na robu ceste, njen spremljevalec ji je nekaj rekel, ona ga je pogledala in se zasmejala. ... Način, kako je nagnila glavo, bogastvo jernih las, ki se ji je razlilo čez obraz, tisti njen nasmeh, jamice, ki so se ji naredile v licih... Prijela ga je pod roko (fanta? moža?) in se izgubila z njim v množici, ki je hitela na kolodvor.

Likovna dela železarjev — Lani so med slovenskimi železarji začeli objaviti likovno dejavnost, ki jo je spodbudil poseben koordinacijski odbor za kulturno dejavnost pri SOZD Slovenske železarnar. Likovna dela, ki so jih lani prvikrat razstavljali na slikarski koloniji v Ravnah na Koroškem, zdaj krožijo po slovenskih železarskih krajih. Na Gorenjskem so obiskala že Kropo in Lesce, ob prvomajskih praznikih pa so jih razstavili v jeseniškem Delavskem domu pri Jelenju. Dela šestereh slikarjev predstavljajo pretežno koroško krajino. — B. B.

Tujci se odločajo zadnji hip

Na Bledu pričakujejo več gostov iz zahodne Evrope, ki tradicionalno prihajajo sami in se za letovanje odločajo zadnji hip — Nekaj novosti in nočna restavracija

Bled — Zimska blejska sezona je bila približno enaka kot lani, ko so prevladovali po številu obiskov in nočitev predvsem domači gostje. Že marec pa privablja na turistični Bled prve tuje goste, ki večinoma prihajajo prek tujih agencij. Tako je bilo leto marca za 10 odstotkov tujih gostov kot prejšnje leto.

Značilno za Bled je, da ga obiskuje vedno več gostov iz angleškega turističnega tržišča, starejših gostov, ki domala brez izjeme prihajajo prek agencij. Tržišče zahodnih evropskih držav pa se za Jugoslavijo zavzema le prek zasebnih potovanj, saj prihaja kar 60 odstotkov teh gostov individualno. Prav zato si tudi na Bledu danes še niso povsem na jasnem, kaj bo prinesla letošnja poletna turistična sezona, saj se ti gostje, ki jih je največ, običajno odločajo za počitnice v Jugoslaviji tik pred sezono. Če pa pogledamo »booking«, hotelirji pravijo, da je za okoli 20 do 30 odstotkov manj povpraševanja kot lani. Vendar so optimisti prav zato, ker dobro vedo, da tuji gostje čakajo na morebitne nižje cene in bodo prišli zadnji hip.

Zelo pa se Bledu odpira ameriško tržišče s starejšimi gosti, saj so zanje cene v Jugoslaviji prav nizke. Tako pričakujeta Golf in Park hotel večje skupine Američanov — med 50 in 100 ljudmi v skupini — tako poleti kot jeseni.

Na Bledu so za letošnjo poletno sezono pripravili nekaj novosti. Obdržali bodo vse tradicionalne prireditve, po zmogljivosti pa so bogatejši le za 30 postelj pri Golfu. Nedvomno so napravili korak naprej in utišali očitke, da je Bled po enajsti

ari zvečer osamel in zaprt, ker odpirajo nočno restavracijo Park hotela v Kazini. Gostje bodo lahko tudi ponoči jedli in pili. Park hotel se je potrudil, da je pokril teraso in bo tako postrežba možna tudi ob slabem vremenu. Jelovica je že pred časom, popolnoma obnovila kegljišče, uredili so svoj privlačni vrt ter kavarno. Na vrtu z lepim razgledom nameravajo poleti popestriti zabavno življenje.

Blejski kamp so obnovili in povečali za 400 ležišč in za 150 novih električnih priključkov ter uredili dovozno cesto. Čeprav je pred kampom restavracija s trgovino Živil, bi bilo prav razčleno, ko bi tako restavracijo kot trgovino odpirali v zgodnejših jutranjih urah. Delovnih rok sta bili deležni še obala in kovališče v Zaki, kjer imajo zdaj tuše in kabine.

Blejski so nedvomno veseli tega, da se je po daljšem času raziskovanj količine termalne vode ob Kazini izkazalo, da je bila naložba vredna in da so zaloge termalne vode kar precejšnje. Izkazalo se je tudi golf igrišče in sprejema vedno več navdušenih tujih igralcev, ki se prav dobro počutijo v odlično urejeni restavraciji na golfu in na Bledu nasploh.

Pomanjkljivosti pa seveda še vedno ne manjka: še danes nimajo v kioskih tujih časopisov in revij, čeprav so že zdavnaj poslali zahteve po tujem časopisu. Prav nič si ne želijo, da bi bilo tako kot lani, ko je bilo na Bledu veliko Angležev, v kioskih pa so lahko prodajali le nemške časopise in revije. Preskrba v trgovinah je malo boljša kot drugje. Izletniki, domači kajpaki, pokupijo

vse pralne praške. Tuji gostje se na moč čudijo, da v trgovinah ni čokolade in keksov, da o mesu ne govorimo. Saj visi na kavljih, a ko bo kamp poln, bo potrebno veliko več in boljših zrezkov, kot jih zdaj ponuja turistični Bled. D. Sedej

VAŠA PISMA

KRANJ SE PREVEČ UMAZAN

Kranj je bil nekdanje eno najlepših in najčistejših slovenskih mest. Žal to že nekaj časa ni več. Vse bolj postaja nezdavno mesto. Pri nas dolgo v peceh nismo kurili odpadkov, zlasti ne takšnih, ki povzročajo veliko saj in plinov. Energetska kriza nas je prisilila tudi v to, vendar smo pri tem pozabili na čistilne naprave. Bil sem v Zahodni Nemčiji, v mestecu Neckarsulm, kjer je tovarna NSU. Hodil sem okoli tovarne in po mestu, pa nikjer smradu, nikjer občutka, da je zrak nečist, nikjer prahu. Pravo nasprotje Kranju! Marsikje imajo alarmne naprave, ki se sprožijo, če je stopnja onesnaženosti prevelika. V Kranju pa tega nimamo, čeprav je dovoljena meja onesnaževanja nekajkrat presežena. Zdravstvo ugotavlja, da ima vsak četrty občan boleznih dihal. Med njimi sem tudi jaz. Zadrževanje v mestu je nevarno, ne da se dihati. Prav je, da odpadke uporabljamo za kurjavo, vendar moramo misliti na človekovo zdravje. Pričakovali bi, da bo reklo odločnejšo besedo zdravstvo, ki sicer rada posega po varčevalnih ukrepih, saj bi z zmanjševanjem bolezni veliko prihranili.

Kranjčani ne moremo tako dolgo čakati na čistejši zrak kot na novo avtobusno postajo in na asfalt na nekaterih ulicah v mestu. Izgovor, da ni denarja, ne drži, saj mesto nima tako malo industrije, le dinar bi bilo treba koristneje naložiti. Marsikatera vas je bolj urejena od mesta, pa se kljub temu radi trkam po prsih, da smo gorenjska metropola. Imamo sicer nebotičnik, ki po moje kvari videz mesta, drugače pa se nimamo s čim pohvaliti. Preveč je vse razmetano, neurejeno, veliko ulic in uličic je neprehodnih, po starem mestu še vedno poteka promet, veliko je izpušnih plinov, ki onesnažujejo okolje. Ni samo Tekstilindus kriv za slab zrak, čeprav nanj najraje kažemo kot na grešnega kozla. Ko bo imela tovarna nove peči, bo sicer boljše, a Kranj še vedno ne bo imel slovesa zdravega in urejenega mesta. Zdravniki pravijo, da v takšnih razmerah tudi boleznih dihal ni mogoče ozdraviti, v zdravilišče pa zaradi visokih stroškov ne moremo. Če kdo ne verjame temu pisanju, naj se vsaj enkrat sprehodi po mestu. Papirčki in druga nesnaga na ulicah in zelenicah so malenkost v primerjavi s slabim zrakom. Kranj mora resnično spet postati zdravo in urejeno mesto. Potem bo spet smiselno urejevati fasade in druge stvari, na katere se sedaj useda prah. Vedno manj skrbi posvečamo tudi komunalni službi.

Ivan Šepetavc, Kranj, Kokskega odreda 5

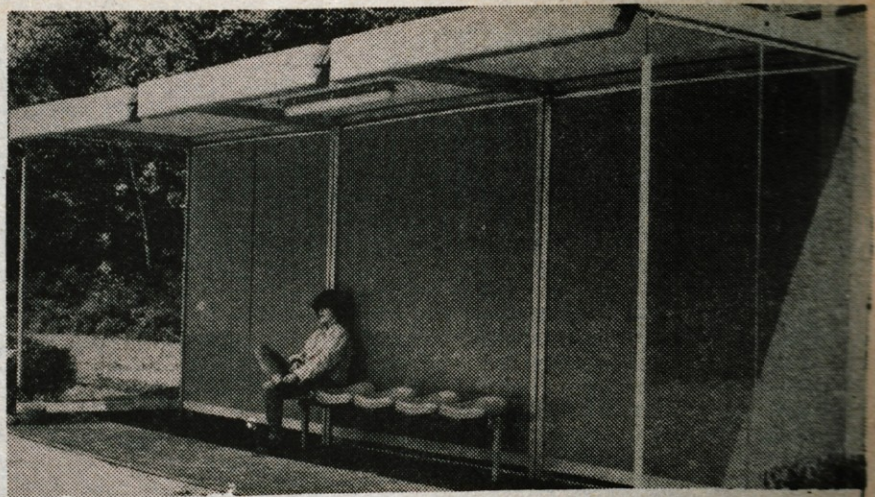
Dan Iskre

Jutri, 18. maja, bo na kranjskem sejmu malega gospodarstva Dan Iskre. Odprli bodo stalni kooperacijski center v prostorih Gorenjskega sejma. V njem bodo obrtniki in vsi, ki se zanimajo za kooperacijo z Iskro, dobili vsak delovnik od 7. do 15. ure informacije o možnih oblikah sodelovanja. V sredo pa bo na razstavnem prostoru Iskre tudi okrepljena ekipa strokovnjakov, ki bo odgovarjala na zastavljena vprašanja o kooperantski dejavnosti. Svoje obiske so za jutri že najavila nekatera slovenska obrtna združenja.

SPOŠTOVANI POTROŠNIKI
vse na enem mestu

v DELIKATESI Kranj
vam pripravimo vse potrebno
ZA PIKNIKE
(meso, pijače, PVC kozarce, krožnike...)
PRIJETNO V NARAVI

Primerni avtobusni postajališči — Na Gorenjskem imamo avtobusna postajališča ali avtobusne ute silno različnih oblik in velikosti, ponavadi zgrešenih, eksperimentalnih projektantskih zamisli. Nismo se pač znali dogovoriti za enotnost in vsaj za silo primerne ute in tako postavljamo ob ceste razne objekte, ki nam nikakor niso v ponos. Na Plavžu na Jesenicah pa so postavili prav lepi in funkcionalni avtobusni postajališči. — Foto: F. Perdan

Vzela sta se Drago in Marjanka

V Šivčevi hiši v Radovljici se je minulo soboto poročil »naš« jubilejni 1.500. zakonski par — Slehernemu mladoporočencu, ki se poroči na matičnih uradih gorenjskih občin, pošiljamo leto dni Glas brezplačno

Radovljica — Pred več kot letom dni smo se pri Časopisnem podjetju Glas odločili, da po svoje obdarujemo mladoporočence, ki bodo sklenili zakonsko zvezo na matičnih uradih vseh petih gorenjskih občin: Jesenic, Radovljice, Kranja, Škofje Loke in Trbiča. Sleherni par, ki je v tem obdobju na matičnem uradu skupščin občin ali krajevnih matičnih uradov dahnili življenjsko pomembni da, je obenem s knjigo Vajino zakonsko življenje prejel tudi enoletno brezplačno naročnino za naš časopis.

In kaj ugotavljamo po letu dni? Da smo zakonske pare z darilom nedvomno razveselili in da je zamenljivo malo takih parov, ki ne bi tudi po letu dni ostali zvesti naročniki.

Akcija je uspela, zato bomo z njo nadaljevali in še naprej bodo eno leto brezplačno prejemali Glas vsi tisti, ki se bodo poročili na Gorenjskem. Pri tem ne delamo nikakršnih izjem: četudi prihajata zakonca iz Ljubljane ali celo iz drugih krajev Slovenije ali Jugoslavije na naše matične urade, vsem smo namenili časopis, čeprav se zavedamo, da morda ni tako zanimiv za naročnike, ki prihajajo iz drugih slovenskih območij.

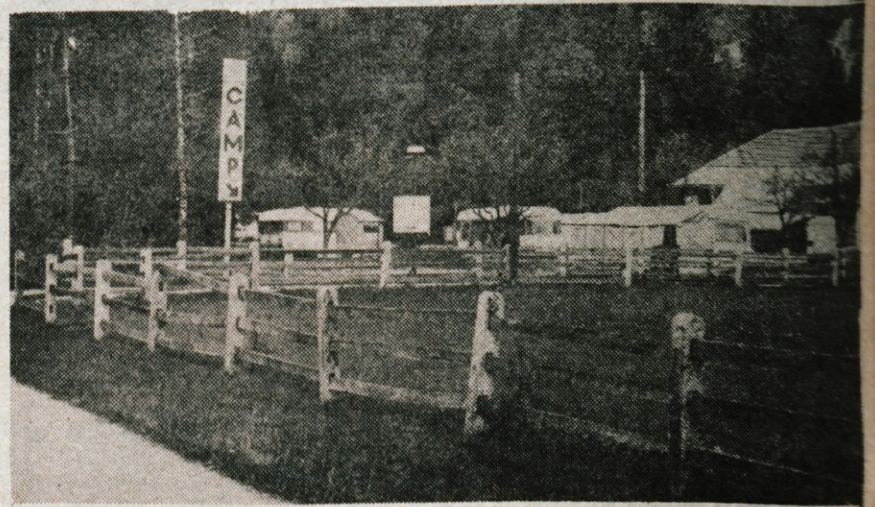
Minulo soboto pa smo seštelili in prešteli vse tiste, ki so se v tem

obdobju poročili in prišli do zanimive številke. Prav na ta dan se je nameraval poročiti na enem izmed naših matičnih uradov natančno 1.500. par, ki bo leto dni prejemal naš časopis brezplačno.

In poročil se je. V Šivčevi hiši v Radovljici, v prelepo urejeno poročno dvorano sta z rahlo tremo, ki nikomur ob tej odločitvi in ob tem koraku ni tuja, vstopila Drago in Marjanka Novak s svojima pričama. Bila sta »naš« jubilejni, 1.500. zakonski par, zato smo počakali, da sta rekla da in si izmenjala prstana. Simpatična mlada nevesta je stara petindvajset let, prav tako Drago. Marjanka je doma z Rodin, zaposlena paje v begunjskem Elanu, medtem ko je Drago doma iz Radovljice in dela v elektrarni Moste v Zirovnici. Povedala sta, da bosta poslej živela na Rodinah in bila seveda presenečena nad darilom in nad tem, da sta prav onadva po sreči v naši akciji jubilejni Glasov par.

Dragu in Marjanki vse lepo in srečno na novi življenjski poti, kot zazelimo vso srečo in zdravje slehernemu drugemu mlademu paru. In seveda po svoje pristavljamo: želimo, da bi nam ostali zvesti, mi pa se bomo potrudili, da vas ne bomo razočarali.

D. Sedej

Gozd Martuljek — Zimsko-letni kamp v Gozd Martuljku za zdaj večinoma še sameva, kmalu pa bodo v njem letovali domači in tuji gostje. Kamp so primerno uredili, ima letno kopališče, napeljali so več novih električnih priključkov. Želijo pa, da bi ob kampu zgradili tri igrišča za tenis, saj si gostje na dopustu želijo rekreacije. — Foto: D. Sedej

Premalo denarja za uresničitev programa

Kranj — Skupščina samoupravne komunalne interesne skupnosti Kranj je na zadnji seji, konec aprila, sprejela program za letos. Osnovna ugotovitev ob sprejetem programu bi bila: če je lani primanjkovalo denarja, ga bo letos, kot kaže, še bolj. Program je sicer dokaj obširen in ovrednoten na 400 milijonov dinarjev, vendar bodo potrebni precejšnji napor izvršilnih organov in družbenopolitičnih organizacij, da bi ga uresničili.

Za zdaj je gotovo, da se bo kmalu začela gradnja ceste Iskra — Planika in naprej do Dinosa do čistilne naprave. Vendar je tudi tu treba zagotoviti še del sredstev. Prav tako je predvidena gradnja vzhodne obvoznice od Mlekarnice do ceste Kranj — Brnik. Glede te ceste pa se je treba še dogovoriti, kako široki bodo pločniki, kaj bo s podhodi, avtobusnimi postajališči, kolesarsko stezo itd. Vse skupaj je namreč povezano z zemljišči oziroma nadaljevanjem

stanovanjske gradnje Planina III. Nadalje je v programu izgradnja Likozarjeve ceste s parkiriščem, ki pa se bo začela po izgradnji glavnega zbiralnika GZ 1. Med pomembnejšimi deli velja omeniti še rekonstrukcijo ceste skozi Zgornjo Besnico. Z deli naj bi začeli junija, pred tem pa bo potrebna tudi regulacija potoka. Kako dolg odsek bo rekonstruiran, bo odvisno od denarja; predvideno je najmanj 700 metrov oziroma največ 1,5 kilometra. In nenazadnje v gradnjo cest po letošnjem programu sodi še povezava med staro in novo Zasavsko cestro.

Kar zadeva ostala dela, so na dolgu pločniki na Zupancičevi cesti in na Cesti Staneta Žagarja, za kar se zdaj delajo projekti. Predvidene so sanacije rezervoarja Pivka in gradnja kanalizacije oziroma še omenjenega glavnega zbiralnika GZ 1 ter izgradnja mostu čez Kokro na cesti Tupaliče — Breg pri Predvdoru. A. Zalar

PEDAGOŠKI KREATIVNEŽI

Da v naših osnovnih šolah v zadnjem času ne ocenjujejo več s petkami, štiricami in čevki, že vemo. Kadar le dobimo domov tista sporočila o uspehu, napnemo oči, kajti notri je vse opisano: zgodovina MU, telovadba ZU, računstvo U. Malo bolj starokopitni starši zmagujejo z glavami in v rahli zadregi sprašujejo svoj naraščaj o pomenu teh kratic in lahko se zgodi, da jih mladi pretentajo in jim vse obrazložijo čisto po svoje. Da vas pa ne bodo mogli več vleči za nos, povejmo, da je MU manj uspešno, ZU zelo uspešno in U uspešno. Ne vem, kakšen smisel ima vse to zukanje in mukanje v šolskih obvestilih in spričevalih, ampak zame prav nobenega, pa nisem starokopitnež. Takšno spreminjanje in eksperimentiranje je neumno in nekoristno.

Da pa ne boste mislili, da naši šolniki tudi sicer ne gredo v korak s časom, je silno poučen tale primer.

Učiteljica je rekla mami o njenem sinu: »Vaš sin se je izkazal zelo verziranega pri kreativni uporabi vizualnih učnih pripomočkov.« Kaj je zdaj to?

Ko se je prav kreativno sestal domači zbor in poskušal kar najboljšo verzirano dognati, kaj je pedagoginja povedala, kajpaj niso bili nič veseli. Izkazalo se je, da po slovensko in po domače pomeni, da je prepisoval, še bolj po domače pa, da je plonkal. Ali iz knjig pod klopo ali od sošolca, to se pa ni dalo ugotoviti. Oh, ko ne bi imeli verziranih in kreativnih pedagogov, ko bi imeli kar največ normalnih učiteljev!

Na Golici gradijo kočo

Jesenice — Planinsko društvo Jesenice je pred dvema letoma začelo na Golici graditi novo kočo. Najprej so montirali tovarno žičnico in zbrali material, lani pa so obnovili temelje, položili kanalizacijo, dozdali kočo do ostrejša ter opravili nekatera druga dela. Planinci in ostali ljubitelji planin so opravili kar 4500 prostovoljnih delovnih ur.

Kočo, ki jo je treba še dokončno zgraditi, bi radi izročili svojemu namenu še letos, ob 80-letnici gornjsavskih planinskih društev. Kočo bi radi slovesno odprli 4. septembra, zato vabijo vse ljubitelje planin na delovne akcije. Organizirali jih bodo vsako soboto in nedeljo. D. S.

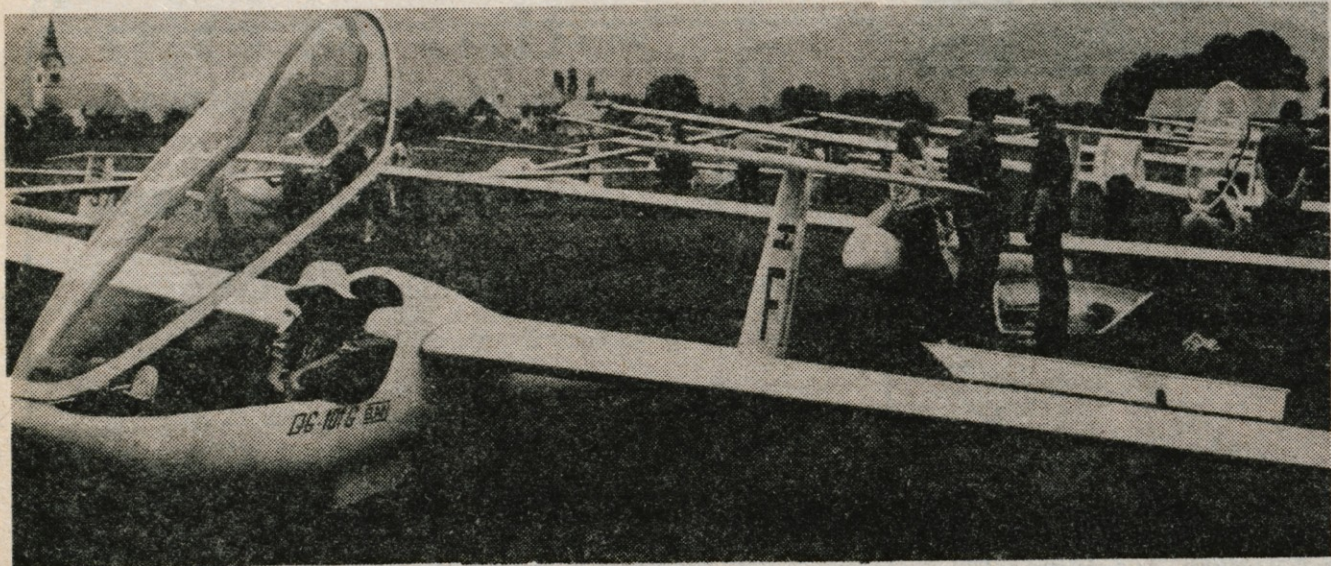
Pišite nam

Še več vaših pisem z vašimi mnenji, stališči, predlogi in pogledi na določene probleme iz vaše okolice ali širše bi radi objavili v Glasu. Vaša pisma že nekaj časa tudi honoriramo, vendar vas ponovno spomnimo, NAJ BODO VAŠA PISMA PODPISANA S POLNIM IMENOM IN PRIIMKOM, kar pa ne pomeni, da jih tako podpisana tudi objavimo. To je stvar vaše odločitve.

Nekaj nepodpisanih pisem smo že dobili v uredništvo, pa jih kljub zanimivosti nismo objavili. Tako je pri nas pisanje Alenke, Mateje in Andreje o dogodku v gostišču »blizu Medvod, pa še nekaj je takšnih. Sporočite svoje naslove, pa jih bomo objavili.

Hvala za sodelovanje in razumevanje!

kamniška
@ gorčica

V Lescah najboljši slovenski jadralci

Lesce — V soboto, 14. maja, je bil na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah prvi tekmovalni dan tradicionalnega, tokrat že 21. prvenstva Slove-

Kranjski in tržiški alpinisti v Paklenici

Med prvomajskimi prazniki so se kranjski in tržiški alpinisti mudili v alpinističnem taboru Paklenica. Osem članov tržiškega alpinističnega odseka, trije pripravniki in tečajnik so v dneh od 26. aprila do 1. maja preplezali 64 smeri, od tega več kot polovico šeste težavnostne stopnje. Omenimo le nekatere — Formo vivo, Kačo, Funkcijo, Klin, Šubaro, Velebitaško, Albatros, Ljubljansko, Union. Najtežjo smer, imenovano El Condor pasa, sta preplezala Borut Bergant in Dušan Markič, ki sta za to potrebovala šest ur. Pripravnik Janko Meglič in Erna Pančur sta v navezi z izkušenimi alpinisti preplezala po štiri smeri šeste težavnostne stopnje.

V stenah alpinističnega tabora Paklenica, kjer se je med prazniki zaradi ugodnega vremena kar trilo alpinistov, se je zbrala tudi deveterica Kranjčanov — štirje alpinisti, štirje tečajniki in pripravniki. V tednu dni so preplezali 89 smeri, od tega 28 vzponov šeste težavnostne stopnje. Tomo Česen in Andrej Štremfelj sta preplezala Mosoračko smer, Jenjavo, Albatros, Velebitaško, Klin, Funkcijo in Raz velikega kladi, Igor Jelovčan in Srečo Rehberger poleg Albatrosa, Velebitaške, Klina in Funkcije še Formo vivo. Rehberger in Štremfelj sta preplezala smer El Condor pasa, Štremfelj in Matjaž Ivnik sta opravila peto ponovitev Šubare direkt. Jelovčan je s Francijem Pogačnikom preplezal Raz malega kladi in Tomo Česen Celjski steber.

J. Kikel — T. Česen

nije v jadralnem letenju in prvega mednarodnega tekmovanja jadralnih pilotov za prehodni pokal tovarne Elan.

Zanimivo srečanje jadralcev, ki bo trajalo devet dni, saj tekmovanje dobi potrditev šele po vsaj treh uspešnih tekmovalnih dneh, je pripravil Alpski letalski center iz Lesca ob materialni pomoči zveze letalskih organizacij Slovenije in tovarne Elan iz Begunj. Ta se v svetu vse bolj uveljavlja tudi kot proizvajalka jadralnih letal. Zanimivo je, da na prvem mednarodnem tekmovalnem jadralnih pilotov sodeluje kar osemnajst Elanovih letal tipa DG-100.

V soboto vreme tekmovalcem ni bilo posebno naklonjeno. Za jadranje so naj-

bolj zaželeni kopasti kumulusi, ki poživljajo ozračje in omogočajo tekmovalcem pokazati največ spretnosti.

Na 21. prvenstvu Slovenije v jadralnem letenju sodeluje 34 tekmovalcev iz devetih slovenskih aeroklubov, v mednarodni konkurenci pa je zastopana tudi Švica. Žal organizatorji prijav od drugod niso dobili, upajo pa, da bo že na drugem mednarodnem tekmovalnem jadralnih pilotov prihodnje leto udeležba tujcev številnejša.

Jadralci v Lescah tekmujejo samo posamično. Ocenjuje se hitrost preletene razdalje. Kot so povedali organizatorji, imajo največ možnosti za uvrstitve pri vrhu domačini in Celjani, ki se za prvenstvo v jadralnem športu enakovredno kosajo.

H. J.

Deseto svetovno prvenstvo v motokrosu je odprl predsednik častnega odbora Martin Košir. — Foto: F. Perdan

Deseto svetovno prvenstvo v motokrosu

Svetovni prvak navdušil Podljudelj

PODLJUBELJ — Na motokros progi v Podljudelju je nad 15.000 gledalcev v lepem sončnem vremenu videlo na delu vse tisto, kar avto moto šport dela privlačno.

Že kmalu po startu prve vožnje je namreč svetovni prvak Gebors, ki je poklični dirkač, naredil napako, padel je in v drugi krog pripeljal kot deseti. Toda ta dvajsetletni Belgijec je bil res pravi mojster svojega poklica. Iz kroga v krog je prehiteval tekmece in v zadnjem krogu mu je uspelo, da je prehitel do tedaj vodečega Američana Jamesa Gibsona. Tudi vodilni Američan je naredil napako in moral se je vnesti v travo. Toda tudi on je nato nadaljeval svojo vožnjo in bil nato v tej vožnji drugi z majhnim zaostankom za svetovnim prvakom Geborsom. Sicer je v tej razburljivi prvi vožnji vse do šestnajstega kroga vodil Italijan Rinaldi, za njim pa je dirjal Gibson. Toda tudi Rinaldi ni uspelo zadržati vodstva, saj je s pravo salto izgubil vodilno pozicijo in konec je bilo njegovega upanja na zmago. Finiš dirke je bil tak da je spravljal na noge vse gledalce. Belgijcu Ericu Geborsu je uspelo nadoknaditi vse zamujeno in zmaga je bila njegova.

Druga vožnja ni bila tako razburljiva kot prva. Prvak ne bi bil prvak, da ne bi povedel in »Velika nagrada Jugoslavije« je bila njegova. S to podljudeljsko zmago se je še bolj utrdil na vodilnem položaju po šesti dirki za svetovno prvenstvo. Lep uspeh sta dosegla tudi oba Jugoslovana Zdovc in Urbanija, saj sta se enako-

vredno kosala s svetovnimi mojstri motokrosa v razredu do 125 cm.

Ponovno so se spet izkazali organizatorji, ki so s pomočjo tržiškega združenega dela in kranjske Save, naredili vse, da se je tekmovanje odvijalo tako kot je treba. Na čelu organizacijskega odbora je bil predsednik skupščine občine Tržič Janez Piškur, predsednik častnega odbora pa je bil sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir.

Rezultati prve vožnje — 1. Gebors (Belgija-suzuki) 2:03,50, 2. Gibson (ZDA-yamaha) 2:04,90, 3. Rinaldi (Italija-suzuki) 2:04,94, 4. Veljereers (Belgija-gilera) 2:05,40, 5. Maddii (Italija-gilera) 2:05,78, 31. Zdovc (Jugoslavija-suzuki) 2:14,79, 39. Urbanija (Jugoslavija-suzuki) 2:16,86.

Druga vožnja — 1. Gebors, 2. Maddii, 3. Rinaldi, 4. Welkeneers, 5. Jacky, 17. Zdovc, 23. Urbanija.

Skupna ocena — 1. Gebors 174, 2. Rinaldi 124, 3. Gibson 92, 4. Maddii 75, 5. Vehkonen 61.

dh

Jugoslovani Bernard Urbanija se je odlično kosal z najboljšimi. — Foto: F. Perdan

Planinski izlet na Kofce

Kranj — Planinsko društvo Kranj prireja v nedeljo, 22. maja, izlet na Kofce-Veliki vrh. Avtobus bo odpeljal planince izpred hotela Creina ob 7. uri, ob 16. uri pa jih bo čakal v Podljudelju. Prijave sprejema kranjsko planinsko društvo v svojih prostorih na Koroški cesti 27 v Kranju.

Najboljši na zmagovalnih stopnicah na nedeljski tekmi v motokrosu v Podljudelju. — Foto: F. Perdan

Avtomoto šport

Uspešen začetek sezone — Janez Pintar, član kranjskega avto-moto društva, je na prvi dirki za državno prvenstvo na dirkališču Grobnik pri Reki zasedel v kategoriji do 125 kubičnih centimetrov tretje mesto. — Foto: M. Jenkole

Smola za začetek

Ljubecna — Na prvi dirki za republiško prvenstvo v kartingu v Ljubecni pri Celju je imel veliko smole član kranjskega avto-moto društva Ljubečni Majkič. Po dveh vožnjah v kategoriji do 100 kubičnih metrov je bil med prvimi, v odločilni tretji dirki pa mu je zablokirala motor. Kljub temu je dirko končal na osmem mestu. V razredu do 125 prostorninskih centimetrov je bil Vladimir Berce, član AMD Bled, sedmi, njegov klubski tekmelec Rudi Grzetič pa osmi.

MLINAR TRETJI, ANDREUZZI ŠESTI

Orehova vas — Na znani motokros progi v Orehovi vasi je bila prva letošnja dirka za republiško prvenstvo v kategoriji do 250 kubičnih centimetrov. Med 48 tekmovalci sta se uvrstila tudi člana AMD Žiri — Marjan Mlinar je bil tretji in Ivo Andreuzzi šesti.

PINTARJU PONAGAJAL MOTOR

Monza — Na tretji dirki motoristov za svetovno prvenstvo v italijanski Monzi je v kategoriji do 125 kubičnih centimetrov vozil tudi Janez Pintar, član kranjskega avto-moto društva. Med 44 tekmovalci iz 20 držav se mu je z dobro vožnjo na uradnem treningu uspelo prebiti na nedeljsko tekmovanje, kjer pa mu je ponagajal motor. Ne glede na to je dirko končal na 25. mestu. Pintarju so nastop v Monzi omogočili tovarna Sava, Merkur, Peko ter Ljubljanska banka.

ČETRTO MESTO V PRVEM NASTOPU

Reka — Na Grobniku pri Reki so imeli motoristi prvo dirko za državno prvenstvo. V razredu do 50 prostorninskih centimetrov — serijski motorji — je prvič vozil Leon Pintar, sin bolj znanega nekdanjega tekmovalca z enakim imenom. Z uspešno vožnjo je že v svojem prvem nastopu osvojil četrto mesto. V razredu do 125 kubičnih centimetrov je bil Janez Pintar tretji. Lanskoletni državni prvak v razredu še enkrat močnejših motorjev Kamničan Božo Janežič je tokrat vozil na novem motorju, ki mu je že po nekaj krogih vožnje za trening zablokirala. Janežič je padel, vendar jo je na srečo odnesel brez poškodb.

M. Jenkole

Obveščamo cenjene stranke, da
**OBRTRNO ZDRUŽENJE
ŠKOFJA LOKA**

tudi letos sodeluje na 8. sejmu malega gospodarstva v Kranju od 13. do 19. maja 1983.

Na sejmu sodelujejo naslednji obrtniki s svojimi kvalitetnimi izdelki:

1. ŠIFRAR Franc in Antonija, Predelava plastičnih mas in orodjarstva
2. AŽMAN Peter in Ruža, Tlačno litje in obdelava ulitkov
3. IKI Škofja Loka
4. PORENTA Srečko in Mija, Izdelovanje usnjene galanterije
5. ŠUŠTAR Filip in Dragica, Izdelovanje kovinskih predmetov in predelava bakelita
6. STOILKOVIČ Živojin, Izdelovanje izolacijskega stekla — stavbno steklarstvo
7. KOŠIR Jože in Francka, tel. 61-211, Predelava plastičnih mas
8. GRAŠIČ Peter, Izdelovanje predmetov iz plastičnih mas
9. ŠINKO Valentin, Kovinostrugarstvo
10. KEMPERLE Miha, Kovinostrugarstvo — kovinska galanterija
11. MOHORIČ Jože, Izdelovanje vzmeti
12. DEMŠAR Janez, Izdelovanje interzij
13. BELIČ Slavko, Izdelovanje drobnih kovinskih predmetov
14. PIVK Vinko in Ivanka, Hotavlje 41, Izdelovanje predmetov iz polivinila in kov. galanterije
15. PRIMOŽIČ Stane in Marija, Livarstvo — izdelovanje alu. montažnih oken
16. ZAJC Janez, Forme 12, Izdelovanje drobnih lesenih predmetov

Obrsčite nas in naš razstavljeni prostor in oglejte si naše izdelke!

Najrazličnejše čajne
mešanice in izdelki iz
zdravilnih zelišč tudi
tokrat na sejmu v
KRANJU

**v paviljonu
TOMAŽINČIČA
iz Izole**

Iz pobratene Bitole se na sejmu malega gospodarstva v posebnem paviljonu predstavlja tekstilni kombinat BITOLATEKS. Poleg industrijskih prediv, ki so se uveljavila v slovenski tekstilni industriji in pri zasebnih obrtnikih tekstilne stroke, kombinat proizvaja tudi volno za ročno pletenje, pletenine za vso družino in pregrinjala, uveljavil pa se je tudi z ročnimi deli: tapiserijami, pletenimi torbicami in modnimi pleteninami. Njihove izdelke, ki se ponašajo z vrsto uglednih priznanj, lahko kupite v vseh boljše založenih trgovinah.

Nameravate prodati ali kupiti rabljen šotor,
kamp prikolico, čoln, jadralno desko ali
kakšen drug kos vaše opreme za počitnice
in rekreacijo?

Prodajate ali kupujete rabljen moped, motor ali kolo?

**Še je čas, da izkoristite priložnost ugodne prodaje ali nakupa na sejmu
rabljene šport opreme v hali A PPC Gorenjskega sejma.**

ISKRA na sejmu malega gospodarstva v Kranju

Pridružite se Iskrinim kooperantom

Kranjska ISKRA na sejmu malega gospodarstva predstavlja izdelke, ki jih za njihove proizvode izdelujejo zasebni in družbeni kooperanti. Pod geslom »Iščemo nove kooperante — zmanjšajmo uvoz« razstavlja tudi dele, ki bi jih lahko izdelovali domači obrtniki.

Kranjska Iskra je lep primer sodelovanja združenega dela in drobnega gospodarstva. 200 njenih kooperantov, od tega je 150 zasebnikov z Gorenjske ter s področja turizma, mariborskega in ptujskega obrtnega združenja, izdeluje za Iskra različne elektromehanske dele, obdeluje kovino — struži, rezka in brusi, predeluje duro termoplaste in opravlja ostala podobna dela. Kooperanti izdelajo za Iskra letno prek milijon vzmeti in polovico vseh, kolikor jih potrebujejo v proizvodnji. Delajo zaključne, livarske in plastične izdelke, električne transformatorje za merilne naprave, navijajo raznovrstne naprave, sestavljajo izdelke ali polizdelke, ki jih Iskra potrebuje za svoje izdelke. Dolg je spisek izdelkov, kar drobnemu gospodarstvu omogoča, da Iskrine potrebe.

Oddelki za kooperacijo, katerega delci segajo šestnajst let nazaj, delujejo v sedanjih zaostrenih pogojih gospodarstva, ko je treba dati na vsako prislužno devizo, da se pomembnejša vloga. Že pred letom je Iskra pričela z načrtno kooperacijo, kako bi čimveč sestavnih delov za njihove proizvode nadomestili z domačimi. S tem bi se zmanjšali odvisnosti od tujih dobaviteljev in izboljšali oskrbo. Ne tako dolgo nazaj je pri tem prevzelo glavno breme je pri tem prevzelo drobnemu gospodarstvu. V Iskri so računali, da so samo lani na ta način prihranili milijon in 350 tisoč dolarjev.

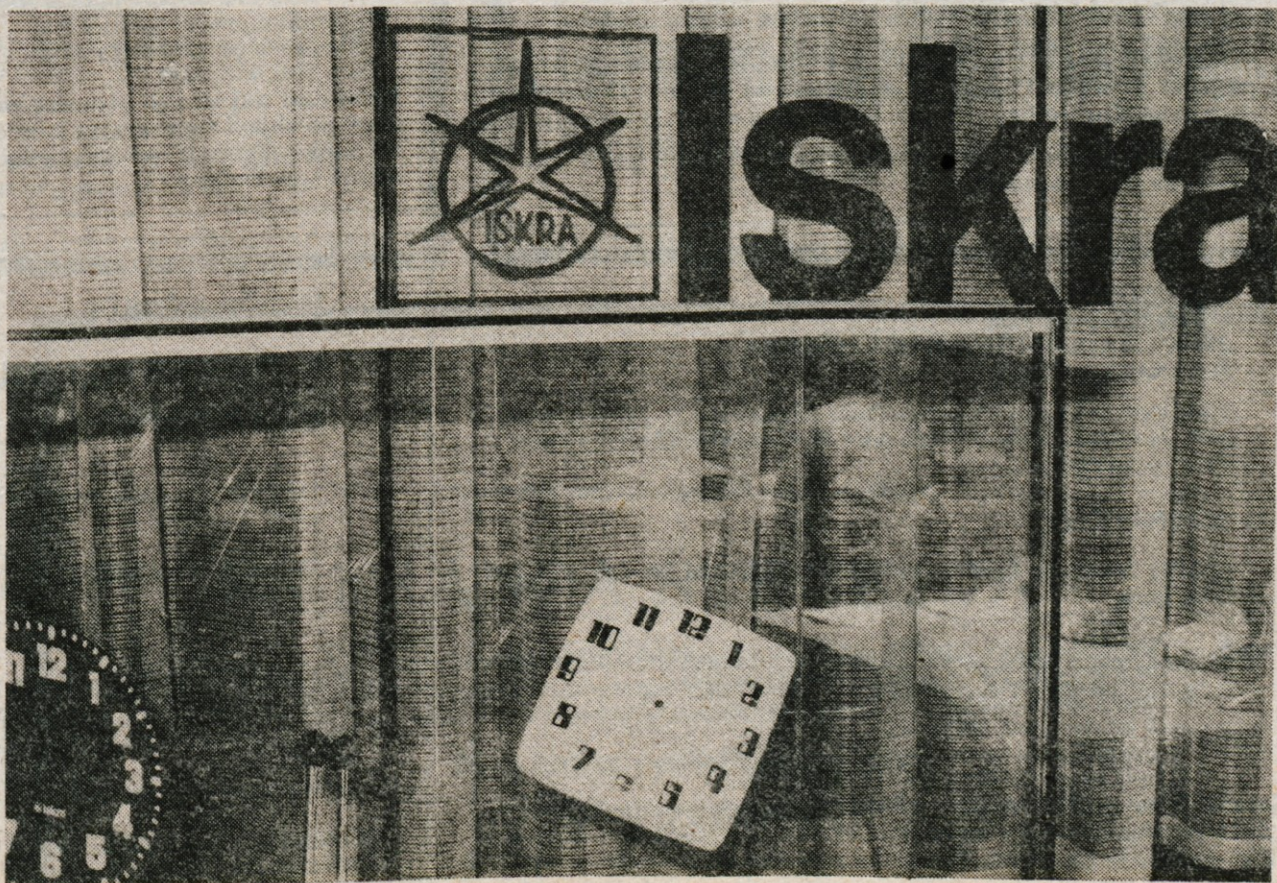
Kooperanti so naredili za 80 milijonov dinarjev izdelkov, od tega prek 20 milijonov zasebni obrtniki. Možnosti s tem še daleč niso izčrpane, saj Iskra namerava z varčevalno akcijo nadaljevati tudi v prihodnje. V oddelku za kooperacijo se iz meseca v mesec nabirajo nove zahteve po delih in delcih, ki bi jih še lahko izdelovali kooperanti. Vedno večje potrebe po kooperantskem sodelovanju so tudi posledica nanovo organizirane inženiring dejavnosti, s katero Iskra dopolnjuje svojo že tako bogato ponudbo. Eno od številnih priložnosti bo drobno gospodarstvo dobilo že pri postavljanju dveh semaforjev (eden stoji že na Iskrini stolpnici v Ljubljani) na kranjskem nebotičniku in v olimpijskem Sarajevu.

Na letošnjem sejmu malega gospodarstva v Kranju predstavlja Iskra izdelke, ki jih drobno gospodarstvo že izdeluje za njihove proizvode. Obenem razstavlja tudi dele, ki jih sicer uvaža iz tujine, vendar bi jih lahko izdelovali doma. Pod geslom »Iščemo nove kooperante — zmanjšajmo uvoz« vabi Iskra k sodelovanju nove kooperante, ki bi s svojim znanjem in sposobnostmi pripomogli k manjši odvisnosti od uvoza in k nemoteni proizvodnji. Iskra pomaga obrtnikom pri nabavi potrebnega oro-

dja, pri organiziranju proizvodnje in jih po potrebi oskrbuje tudi z materialom. Še bolj pa so zaželeni tisti, ki so pripravljeni sami izdelati orodje in nabavljati reprodukcijski material. Iskra želi pridobiti nove kooperante za izdelovanje plastičnih izdelkov in kon-

taktnih materialov ter za izdelke s področja finomehanike in elektromehanike. Gre za zahtevne izdelke, ki jim bodo kos le usposobljeni in izkušeni obrtniki. Odločilna pri tem ni cena, ki jo ponudi kooperant, zadržujejo v Iskri, temveč kakovost. Nič manj pa ni po-

membna odgovornost, ki jo s podpisom pogodbe prevzemajo kooperanti. Zaradi neizpolnjenih obveznosti se namreč lahko ustavi celotna proizvodnja. Dokaz več, kako medsebojno odvisno je v Iskri združeno delo in drobno gospodarstvo.

Sava Kranj

industrija gumijevih, usnjenih
in kemičnih izdelkov n. sol. o.

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD Tovarne avtopnevmatike Sava — Semperit, komisija za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

razpisuje prosto delovno nalogo

**VODENJE PROIZVODNJE TOZD
TOVARNE AVTOPNEVMATIKE SAVA — SEMPERIT
za dobo 4 let**

- visoka strokovna izobrazba kemijsko tehnološke ali strojne smeri s 5 leti delovnih izkušenj,
- znanje in sposobnosti organiziranja in vodenja proizvodnje,
- aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika,
- družbeno politična aktivnost in aktiven odnos do samoupravnih socialističnih ureditev ter do razvoja samoupravnih odnosov

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave razpisa.

Na podlagi sklepa DS DO SAVA, komisija za razpis del in nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi razpisuje prosto delovno nalogo

**VODENJE SEKTORJA
ZA ORGANIZACIJO PROIZVODNJE
za dobo 4 let**

- visoka strokovna izobrazba organizacijske, ekonomske ali tehnične smeri s 5 leti delovnih izkušenj na enakih ali sorodnih delovnih nalogah,
- znanje in sposobnosti organiziranja in koordiniranja proizvodno planske dejavnosti na nivoju DO,
- družbenopolitična aktivnost in aktiven odnos do samoupravnih socialističnih ureditev ter do razvoja samoupravnih odnosov.

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Rok za prijavo je 15 dni od dneva objave razpisa.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in s kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj za obe razpisani delovni nalogi sprejema kadroviski sektor, oddelek za kadrovanje, Kranj, Škofjeloška 6, s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili v 30 dneh po sprejetju sklepa o imenovanju.

Istočasno vabimo k sodelovanju kandidate za delo v proizvodnji.

Nudimo:

- primeren OD
- soliden nivo družbenega standarda (povračilo stroškov prevoza na delo, topel obrok, možnost organiziranega letovanja, zdravstvene in zobozdravstvene storitve v obratni ambulanti, pomoč pri reševanju stanovanjskega vprašanja, organizirane oblike rekreacije in kulturnega življenja),
- možnost dodatnega izobraževanja

Od kandidatov pričakujemo uspešno in vestno izvrševanje delovnih obveznosti.

DELAJSKA UNIVERZA RADOVLJICA

Svet DU Radovljica ponovno razpisuje prosta dela in naloge

direktorja delavske univerze

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za navedena dela in naloge izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo najmanj višjošolsko izobrazbo pedagoške smeri in 5 let delovnih izkušenj na vodilnih, vodstvenih ali strokovnih andragskih vzgojnoizobraževalnih delih ter druge pogoje, ki jih določa 147. in 178. člen Zakona o usmerjenem izobraževanju.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Delavska univerza Radovljica, Linhartov trg 1, z oznako »razpis«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem razpisnem roku.

VIZ JESENICE TOZD Osnovna šola JESENIŠKO-BOHINJSKEGA ODREDA KRANJSKA GORA

Razpisna komisija za imenovanje ravnatelja TOZD Osnovne šole Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

TOZD Osnovna šola Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora

- Pogoji:**
- kandidat mora izpolnjevati pogoje določene s prvim odstavkom 89. člena Zakona o osnovni šoli,
 - imeti mora pedagoško izobrazbo,
 - 5 let delovnih izkušenj,
 - organizacijske in strokovne sposobnosti,
 - biti mora družbenopolitično aktiven

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: VIZ TOZD Osnovna šola Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora »za razpisno komisijo«.

KOMUNALNO, OBRATNO IN GRADBENO PODJETJE N. SOL. O.
KRANJ, MIRKA VADNOVA 1

objavlja prosta dela in naloge

v TOZD OBRT b. o.

KV SLIKOPLESKARJA — 5 delavcev
KV PEČARJA — 5 delavcev
KV TAPETNIKA — 1 delavec

Pogoji: — poklicna šola ustrezne stroke in 1 leto delovnih izkušenj, delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece

v TOZD KOMUNALA b. o.

ČIŠČENJE JAVNIH POVRŠIN — 2 delavca
ČIŠČENJE TRZNICE — 1 delavec
ODVOZ SMETI — 1 delavec

OPRAVLJANJE CESTNO VZDRŽEVALNIH DEL:

na relaciji Zgornja Besnica—Podblica — 1 delavec
na relaciji Stiška vas—Ambrož — 1 delavec

Pogoji: — osemletka oziroma nepopolna osnovna šola in priučitev za navedena dela. Delovni čas čistilca na tržnici je deljen. Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s poskusnim delom 2 mesece

V DS SKUPNE SLUŽBE

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE — 1 delavec

Pogoji: — ekonomska srednja šola in najmanj 1 leto delovnih izkušenj. Delovno razmerje se sklepa za določen čas za nadomeščanje delavke v času bolniškega staleža, poskusno delo traja 3 mesece

Kandidati na zgoraj navedena dela in naloge naj pošljejo vloge na naslov KOGP Kranj, Komisija za delovna razmerja ustrezne TOZD oziroma DS SS, Kranj, Ulica Mirka Vadnova 1.

Rok za prijavo je 8 dni od dneva objave.

Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o.
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

za TOZD Zdravstveni dom Kranj

1. ZUNANJEGA DELAVCA za počitniški dom Piran
2. UPRAVNIKA
3. KUCHARICE
4. POMOČNICE V KUHINJI
5. STREŽNICE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.** — dokončana osnovna šola,
pod 2. — organizacijske sposobnosti in vozniški izpit B kategorije,

pod 3. — KV kuharica.

Delo pod 1. se združuje za nedoločen čas z 2-mesečnim poskusnim delom, pod 2., 3., 4. in 5. za določen čas od junija do septembra 1983.

Kandidati naj prijave z dokazili izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Osnovno zdravstvo Gorenjske, o. o., Kranj, Gosposvetska cesta 10, kadrovska služba.
O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

SKUPŠČINA OBČINE TRŽIČ

Svet delovne skupnosti upravnih organov, Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge

SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE

na Komiteju za urejanje prostora in varstvo okolja občine Tržič

Pogoji, ki jih morajo kandidati izpolnjevati, so naslednji:

- visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri,
- 3 oziroma 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
- zavzetost za družbeno dejavnost pri uveljavljanju socialističnega samoupravnega sistema,
- 3 mesece poizkusnega dela

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi tega razpisa komisiji za delovna razmerja skupščine občine Tržič. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po objavi tega razpisa.

Tekstilna industrija

**TEKSTILINDUS
KRANJ**

Ponovno razglašajo prosto delo oziroma nalogo v DE Tkalnica I

**TKANJE NA ENOČOLNIČNIH STROJIH
6 delavk**

Pogoji:

- strojni tkalec II in pol leta delovnih izkušenj s področja tkanja na enočolničnih tkalskih strojih,
- poznavanje predpisov iz varstva pri delu in rokovanje z gasilnimi aparati,
- poskusno delo 2 mesece

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pismene prijavitve v kadroviski sektor delovne organizacije v roku 8 dni od dneva objave.

MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

V juliju in avgustu bom prodajal dva meseca stare rjave JARKICE. Sprejemam naročila. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 4437

Prodajam večje in manjše PRASIČKE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 4438
Prodajam nova vhodna VRATA s stranskima zasvetlitvama. Bojan Sabe, Naklo 61 4657

Prodajam 3 nova OKNA 120 x 120 z roletami in plinski ŠTEDILNIK keke. Mlakarjeva 30, Senčur 4658

Prodajam 1 tono SENA in 1 kub. m PESKA za teranovo. Repe, Sp. Radovna 1, Zg. Gorje 4659

Prodajam OBRAČALNIK za traktor pasquali 18. Dobro polje 6 pri Brezjah 4660

Prodajam tri tedne staro TELIČKO seko. Sora 47, Medvode 4661

Prodajam novo DIRKALNO KOLO sprint, cena 2 SM. Telefon 28-508 4662

Prodajam SAMONAKLADALNO PRIKOLICO. Mlaka 21, Kranj 4663

Prodajam »gozdne« VERIGE za traktor. Telefon 22-319 4664

Prodajam novo novomeško STREŠNO OPEKO temnorjave barve, 300 kosov. Štrukelj, Veljka Vlahovića 7, Planina, Kranj 4665

RABLJENO POHIŠTVO (regal, kavč — dvojni, omario) ugodno prodajam. Milačič, Golnik 67 (stolpč, IV. nadstropje) 4666

Prodajam TELICO ali BIKCA, stara po 22 tednov, ali zamenjam za TELETA, starega 6 do 7 tednov, LATE za krolec, PUNTE in BANKINE. Srednja vas 48, Senčur 4667

Prodajam molzno KOZO. Jože Mlakar, Mošnje 43 4668

**Danes
zvečer**

**MOJSTRI
HUMORJA
IN NARODNIH
PESMI**

v športni dvorani
na Planini v Kranju
ob 17.30 uri

**ČKALJA,
MINIMAKS,
BILJANA RISTIČ,
ŽARKO
MITROVIČ,**

Prodajam nekaj 40 % KOSITRA. Informacije po tel. 47-042 dopoldan 4669

V maju in juniju bom prodajal 2 meseca stare JARKICE. Sprejemam naročila! Strahinj 38, Naklo, tel. 47-183 4670

Prodajam PLUG »Batuje«, obračalnik, enobrazdni, nov. Lipovec, Zg. Laze 182, Gorje 4671

Prodajam 8 tednov stare čistokrvne MLADIČE NEMŠKE OVČARJE z rodomnikom. Simona Žiberna, Naklo 243, tel. 47-336 4672

Ugodno prodajam rabljene »TRAVNATE PLOŠČE« kvadratne oblike. Telefon 80-162 popoldan 4673

Prodajam nov PUHALNIK »Grič« ali zamenjam za rabljeno SLAMOREZNIČO. Lojze Perdan, Senčur, Beleharijeva 4 4674

Prodajam ročno moško URO quartz seiko vodotesno (budilka, štoparica). Telefon 47-042 dopoldan 4675

Prodajam približno 2000 kosov rabljene betonske STREŠNE OPEKE tole. Zg. Bitnje 157 4676

ELAN

Tovarna športnega orodja
BEGUNJE

objavlja javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. OPREMA ZA GALVANI-KO (kadi, usmernik, stikalna omara)
2. PLANSKI BRUSILNI STROJ MPS — 3, l. 1957
3. RAZNI RABLJENI STROJI IN NEKURANTNI DELI STROJNE OPREME

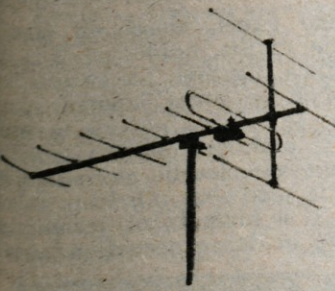
Licitacija bo v prostorih tovarne 21. maja 1983 ob 9. uri.

Ogled opreme in informacije 20. maja 1983 ob 12. uri in 21. maja 1983 od 8. do 9. ure.

Vse o TV in RA antenah,
ojačevalcih in priboru
vam bo
od 16.—20. maja
vsak dan od 16.—19. ure

V GLOBUSU

na oddelku akustika
pojasnjeval strokovnjak
in vam svetoval pri izbiri
naustrežnejše kombinacije
anten za radijski in
televizijski sprejem

Le pravilno izbrane antene,
ojačevalci in pribor zago-
stavljajo dober sprejem
TV in RA programov

MERKUR
KRANJ

Prodaj rabljeno STREŠNO OPEKO
Voklo 72/A, Šenčur 4676

Prodaj dve OKNI »Glin« in VRATA
Bled, za 1,1 SM, novo. Tomšičeva 4677

Prodaj OSTREŠJE v izmeri
18 m. Podjed, Britof 116, Kranj 4678

Prodaj TROSED in dva FOTELJA,
5.000 din. Telefon 23-369 4679

Ugodno prodaj večjo količino kosta-
nih DRV. Štefanja gora 10, Cerklje 4710

Prodaj ARČKE rjave (hisex) se dobijo od
1. maja do 25. junija. Fujan, Hraše 5,
Lendek, tel. 061-627-029 4706

Prodaj krmilni KROMPIR. Suha
Kranj 4707

KUPIM

Kupim dobro ohranjen TRAKTOR,
30 KM. telefon 82-132 4680

VOZILA

Prodaj 125-P. Podlubnik 159, Škofja
Loka, tel. 62-916 4509

Prodaj MOTOR za zastavo 1300, po
generalni. Pintar, Matinj vrh 25, Želez-
nogi 4681

Prodaj razne dele za FORD ES-
PORT 1100. Ivan Boštar, Nazorjeva 10,
Kranj 4682

Kupim APN-4. Telefon 27-578 4683

Prodaj nevozen NSU 1200 C, celega
po delih. Rade Vangelov, Huje 2,
Kranj 4684

Prodaj TOMOS avtomatik 3 M, ce-
lega 15.000 din. Tomaž Terzjev, Mencin-
jeva 3, Kranj 4685

Prodaj ZASTAVO 750 lux, letnik
1970. Boris Sladič, C. 1. maja 61, Kranj,
tel. 21-021 4686

Prodaj R-4, po delih. Muraja, Plani-
na 26, Kranj 4687

Prodaj TOMOS elektronic 90.
Kranj, Reševa 9, tel. 26-154 4688

Prodaj ZASTAVO 750 lux, letnik
1972. Informacije po tel. 28-092 4689

Prodaj DIANO 6, letnik 1978.
Bitnje 191 pri trgovini 4690

Ugodno prodaj FIAT 125-PZ. tele-
fon 75-236 4691

Prodaj lepo ohranjen PEUGEOT
404, telefon 75-236 4692

Prodaj FORD CAPRI XL 1500, le-
tnik 1971. Rudi Košir, Lesce, Kokrške-
reda 2 4693

Poceni prodaj KATRCO, letnik
1970. Radovljica, Žale 3, tel. 75-842 do
19. ure, ogled po 19. uri 4694

Prodaj dobro ohranjen FIAT 124,
letnik 1969. Osredkar, Podlubnik 37,
Škofja Loka, tel. 61-209 4695

Prodaj ZASTAVO 750, prevoženih
35.000 km in približno 1 kub. m lfpovih
DESK. Informacije po tel. 78-013 4696

Prodaj ZASTAVO 101, letnik 1974.
Kranj, Zupančičeva 19, tel. 22-329 4708

Ugodno prodaj MOTORNO KOLO
MZ 250 lux. Hudobivnik, Kokrica, Gro-
sova 18, Kranj 4709

STANOVANJA

Zdravnica, samska, išče v najem
enosobno STANOVANJE ali večjo
GARSONJERO v Kranju. Možno delno
predplačilo. Ponudbe pod šifro: Balkon 4697

POSESTI

Najboljšeemu ponudniku prodaj
PARCELO (travniki), v izmeri 364 kv.
m v k. o. Nova vas pri Lescah. Štefica
Faladore, Dom upokoencev, Kranj,
C. 1. maja 59 4698

ZAPOSLOTITVE

Takoj zaposlim KV ali priučenega
stavbnega KLEPARJA. Pogoji dobri.
Telefon 61-115 od 18. do 20. ure. Janez
Šifrer, C. talcev 2, Škofja Loka 4631

JUGOPLASTIKA — prodajalna
Kranj, sprejme takoj dve kvalificirani
PRODAJALCI za nedoločen čas. Po-
nudbe pošljite na naslov: JUGOPLA-
STIKA prodajalna Kranj, Prešernova
18 4699

OBVESTILA

SERVIS! Za čiščenje »tepihov«, tapi-
soma in itisona. Čistim v zasebnem in
družbenem sektorju. Telefon 25-819 od
15. do 20. ure 4700

Prevzamem vse vrste ročnih IZKO-
POV, vodovodno — kanalizacijskih ka-
nalov, temeljev, greznic itd. ... Ponud-
be na Gojko Kovačević, Škofjeloška 8,
Kranj 4701

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3 Kranj
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno
in hitro izdelavo
vseh vrst očal.

Se priporočam!

PIREDITVE

Na VRTU hotela JELEN je PLES
vsak PETEK in SOBOTO. Igra ansam-
bel MODRINA. VABLJENI 4702

IZGUBLJENO

Žepni RAČUNALNIK sem izgubil od
Čirč do letnega kopališča. Poštenega
najditelja prosim, da mi ga vrne. Bojan
Šmid, Mlekarska 12, Čirče, Kranj 4703

12. maja sem izgubil od Kmetca do
avtobusne postaje v Kranju DENAR-
NICO z dokumenti. Poštenega najdi-
telja prosim, da proti nagradi vrne na
naslov v dokumentih 4704

Zahvala

Zahvaljujem se vsem, ki so na ka-
kršenkoli način pomagali ali sodelovali
pri iskanju vola. Najlepša zahvala ve-
lja vaščanom, posebno Turkovim, ki ga
jim je uspelo uloviti. Zahvaljujem se
tudi triglavskemu parku Bled in Tone-
tu Štularju iz Radovne.

HVALEŽNI PINTARJEVI 4705

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

FRANČIŠKE TRILER

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sode-
lavcem, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih tre-
nutkih stali ob strani, ji darovali vence in cvetje ter jo v tako
velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno zahvalo
smo dolžni zdravniškemu osebju ZD Škofja Loka in Bolniš-
nice Jesenice za požrtvovalno pomoč ob njeni kratki bolezni,
p. Avguštinu za tolažilne besede, pevcem za žalostinke ob
odprtem grobu ter g. župniku za lep pogrebni obred.

VSI NJENI

Virmaše, 26. aprila 1983

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi ljubega moža, očeta,
starega očeta, brata, strica in tasta

JAKOBA ZALOKARJA

iz Polj v Bohinju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam pomagali v teh
težkih trenutkih in ste sočustvovali z nami. Posebno se za-
hvaljujemo dr. Bahunu za požrtvovalnost v zadnjih trenu-
tkih, kolektivu TO Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice, fol-
klorni skupini KUD Triglav iz Srednje vasi, organizaciji ZB
NOV, pevcem ter govornikom za poslovlne besede in
g. župniku za pogrebni obred.

VSEM SKUPAJ IN VSAKEMU POSEBEJ ŠE ENKRAT
HVALA!

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, babice in prababice

JERCE LAPANJA

roj. RAZPET

se iskreno zahvaljujemo dr. Dušanu Bavdku za zdravljenje
ob njeni bolezni. Hvala sosedom za darovano cvetje in izre-
čeno sožalje. Prav tako lepa hvala Iskri Otoče za darovano
cvetje, kakor tudi g. župniku Tomanu za obiske in vsem za
spremistvo na zadnji poti.

VSEM ŠE ENKRAT ISKRENA HVALA!

VSI NJENI

Podbrezje, 17. maja 1983

ZAHVALA

Ob mnogo prerani smrti dragega moža, očeta, sina in brata

IBRAHIMA MURSELOVIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, so-
sedom in znancem za nesebično pomoč v težkih trenutkih,
izrečena sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na zadnji po-
ti. Posebna hvala delavcem TOZD Opekarne, Zdravstveni
postaji Stražišče, tov. Hafnerju za lepe poslovlne besede,
pevcem in godbi.

ŽALUJOČI: žena Anica, sin Adi, hčerka Jasna, oče, brat in
sestre z družinami

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi moža in očeta

FRANCA ŠTRUKLJA

se zahvaljujeva Alpskemu letalskemu centru Lesce, Inex adria avioprometu, vsem aeroklu-
bom, ki so se tako številno udeležili pogrebne svečanosti, sorodnikom, prijateljem, sosedom
in vsem, ki so nama v najtežjih trenutkih pomagali.

ŽENA MIHELA IN HČERKA VESNA

Zapuže, 11. maja 1983

Sporočamo žalostno vest, da je umrla naša draga žena,
mama, stara mama in teta

MARIJA MADŽAREVIČ

roj. ŠUMRADA

Pogreb pokojnice bo v torek, 17. maja 1983, ob 16. uri
na kranjskem pokopališču.

ŽALUJOČI VSI NJENI

Kranj, 15. maja 1983

Sredi dela in načrtov nas je nepričakovano zapustil

FRANC ŠOLAR

aktivni družbenopolitični delavec

Vestnega, dobrega in delovnega tovariša bomo ohrani-
li v trajnem spominu.

Na zadnjo pot ga bomo pospremili dne 18. maja 1983
ob 17. uri na pokopališče v Selcih. Do pogreba leži v hi-
ši žalosti.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni
organi krajevnne skupnosti Selca.

Gosta ne zadrži le ljubezniv natakar

Kranjska gora – Kompas v Kranjski gori je hotel najvišje, A kategorije in skupaj z motelom nudi 334 postelj, medtem ko v temeljno organizacijo Kompas Kranjska gora sodi še Alpina, ki je B kategorije in v kateri lahko prenočuje 200 gostov.

Kompas je skupaj s še nekaterimi delovnimi in temeljnimi organizacijami jeseniške občine znatno povečal devizni priliv. Ker je turistična in gostinska delovna organizacija in ker že prislovično govorimo o turizmu in gostinstvu, da je v stalnem deficitu, izgubah ali na robu rentabilnosti, nas je prav zanimalo, kako Kompasov delovni kolektiv gospodari. O tem in o težavah nasploh smo se pogovarjali z direktorjem te temeljne organizacije Borutom Perovškom.

»Za minulo zimsko sezono je bilo značilno pomanjkanje snega, kar vse kranjskogorske turistične organizacije finančno najbolj udari,« je dejal Borut Perovšek. »Prizadela nas je tudi uvedba depozita, a kljub temu smo pri nas zabeležili za 13 odstotkov večji obisk. Uspelo nam je pridobiti predvsem udeležence svetovnega prvenstva avionskih prevoznikov in za organizacijo ter gostoljubje je dobila Kranj-

Borut Perovšek, direktor temeljne organizacije Kompas v Kranjski gori – Foto: D. Sedej

ska gora izredno veliko pohval. V treh mesecih letošnjega leta smo v Kompas uštevili za 10 milijonov dinarjev ostanka dohodka, medtem ko je aprila in maja bilo manj tujih gostov kot lani.

Kranjska gora je edini turistični kraj v Jugoslaviji, ki ima enako močno zimsko kot letno sezono in upamo, da bo poletna uspešna tudi letos. Nemalo so k temu pripomogle kvalitetnejše usluge, boljša propaganda in uspešna organizacija tekmovanja za svetovni pokal ter planiške prireditve.

V našem hotelu gostimo večnoma in že po tradiciji nemške goste, Holandece, sledijo Angleži in Skandinavci. Od domačih jih največ prihaja iz Vojvodine in Beograda, zaradi depozita pa je povsem usahnil enodnevni ali dvodnevni obisk skupin domačih gostov. Depozit Kranjska gora še kako čuti.

Vedeti je treba, da so stroški izredno veliki in da je turistično gospodarstvo resnično lahko v znatnih težavah: v Kranjski gori traja kurilna sezona osem mesecev, turistično gospodarstvo plačuje najvišji prometni davek, liter kurilnega olja je 40 dinarjev. Kvalitetno meso se težko dobi, kljub uradno določeni ceni so resnične cene mesa znatno višje. Nemalokrat se pojavljajo razna izsiljevanja za, denimo, povsem drugačno ceno kave, kot je določeno, tepejo nas višji prometni davki, zaradi katerih pa nikakor ne smemo povišati cen alkoholnih in brezalkoholnih pijač.

Na žalost ugotavljamo, da ob vseh besedah, kako je treba prednostno obravnavati turizem, veljajo ukrepi, ki so temu prav nasprotni in turistično gospodarstvo je zmožno le enostavne reprodukcije. Logična posledica je velika fluktuacija turističnih delavcev in zato nekvaliteta naših uslug. Mi si prizadevamo, da bi bili naši delavci zaposleni vse leto, kar nam uspeva, saj smo imeli lani kar 132.000 nočitev in tako je hotel 90-odstotno zaseden. Prav dobro pa seveda vemo, da je to preveč in da je normalna zasedenost okoli 65 odstotkov.

Posebno poglavje je nagajevanje delavcev, saj smo še vedno na repu, na 22. mestu, skupaj s tekstilci. Enostavno še nismo prišli na to, da bi dobre delavce dobro nagradili, slabe pa slabše plačevali. Mislim, da turizem nasploh ne more in ne sme biti molzna krava in da ni le morebitna nekvalitetna gostinska ali turistična usluga vzrok za to, da tujcev ni; problemi so v preskrbi, čakanju na meji in drugih negativnih pojavih. Če vemo, da k nam prihaja kar 60 odstotkov zasebnih gostov, jih z raznimi protiuslugami zagotovo ne bomo obdržali: obrnili se bodo in odšli. V Jugoslaviji imamo veliko dobrih hotelov z ljubeznivim kadrom, pa se vendarle hudo bojimo, kakšen obisk bomo zabeležili. Turizem nujno potrebuje večjo in širšo družbeno podporo z ukrepi, ki bodo polnili hotele in zagotavljali, da se bodo gostje vedno znova vračali.

D. Sedej

Mojstri mešanih pijač

Bled – V soboto in nedeljo so se ob Blejskem jezeru že deveto leto srečali mojstri mešanih pijač. Petintrideset barmanov, med njimi tudi dve ženski – bivša prvakinja Cvetka Capuder iz hotela Park in Lidija Pavšič iz hotela Golf na Bledu – iz vse Jugoslavije, iz Avstrije, Italije in Zvezne republike Nemčije se je pomerilo za deveti pokal Bleda, ki je hkrati štel še za državno prvenstvo.

Tekmovanje, ki ga je pod pokroviteljstvom blejskega turističnega društva priredilo društvo barmanov Slovenije, se je od-

vijalo v dveh delih; v mešanju kratkih pijač, v katerih prevladuje alkohol, in v mešanju dolgih pijač, ki jim je alkohol le osnova, dolite pa so z brezalkoholnimi tekočinami ali penečim vinom. Žirija je ocenjevala okus in zunanji videz mešanih pijač, skupni seštevek točk pa je pokazal, kdo je največji mojster.

V mešanju kratkih pijač se je najbolj izkazal Janez Kozar, barman v portoroškem Casinu, pred Francijem Boličem iz srednje šole za gostinstvo in turizem v Novem mestu in Miloradom Boličem iz Opatije. Dolge pijače so po oceni žirije najbolj zmešali Giorgio Tria iz Trsta, Lidija Pavšič iz blejskega hotela Golf in Nico Celbone iz Trsta. Skupni zmagovalac je postal Janez Kozar, ki je osvojil deveti pokal Bleda in državni naslov – 1979. leta je bil na svetovnem prvenstvu v zmagovalni ekipi jugoslovanskih barmanov – Lidija Pavšič pa je dobila še posebno priznanje za najboljše strokovno delo.

Tekmovanje barmanov, ki že devet let poživlja blejsko turistično predsezono, je pomembna oblika strokovnega izpopolnjevanja barmanov in obenem vzgoje pivcev, ki se ob okusom in lepo pripravljenih mešanicah učijo kulture pitja.

H. Jelovčan

Umetno drstišče namesto ribje poti

Projektanti hidroelektrarne Mavčiče sodelujejo z Ribiško družino Kranj

Kranj – Eden od revirjev kranjske Ribiške družine je tudi Sava od jezui pri Tekstilindusu do elektrarne v Medvodah. Na tem odseku bo v prihodnje zrasla nova hidroelektrarna v Mavčičah. Izgradnja tega pomembnega energetskega objekta pa bo v marsičem posegla tudi v ravnovesje vodne favne in flore. Tega si že od vsega začetka zavedajo tudi projektanti in izvajalci bodoče elektrarne in zato redno in vsestransko sodelujejo tudi s kranjsko Ribiško družino.

Pred dnevi so predstavniki Elektroprojekta iz Ljubljane v Kranju opravljali dokaj nenavadne meritve. Ob izlivu Kokre v Savo so merili pretok vode, globino in širino. Inž. Zdenko Josikovič iz Elektroprojekta Ljubljana nam je povedal:

»S predstavniki kranjske Ribiške družine sodelujemo že od začetka. Ob projektiranju hidroelektrarne Mavči-

če smo se morali spopasti tudi z izgradnjo tako imenovane ribje poti ali steze. Znano je namreč, da objekt, kot je na primer elektrarna, pomeni nenaravno prepreko za ribe in včasih povzroči velike spremembe na življenju v vodi. Zato so pri nas in v svetu poznane ribje poti, ki omogočajo, da se ribe predvsem v času drstenja selijo po toku navzgor. Izkušnje pa kažejo, da takšne poti delujejo največkrat le nekaj let, potem pa se spremenijo več ali manj v mrtve kanale. Ribe po takšnih stopničastih poteh (pa tudi druge izvedbe so poznane, kot na primer dvigala) ne morejo več nazaj. Tako tiste ribe, ki ostanejo pod jezovi, z leti ostarijo in postanejo jalove, naravnega prirastka ni več in da je voda še vedno živa, so potrebna nenehna

umetna vlaganja rib v takšne vode.

Sedanje Zbiljsko jezero je sorazmerno bogato tudi po ribi, imenovani podust. Le-ta pa se v času drstenja preseli v glavnem v Kokro ob izlivu v Savo in se po drstenju vrača nazaj v jezero. Težava pa je da je podust ena tistih vrst rib, ki je v ribogojnicah ni moč umetno vzgojiti. Če torej ribja pot pri hidroelektrarni Mavčiče ne bi delovala, bi po nekaj letih podust izginila iz Zbiljskega jezera.

»Čprav nimamo nobenih izkušenj in tudi ne poznamo primerov v svetu, kako se lotiti tega problema, razmišljamo o poskusu, da bi pod jezero bodočo elektrarno v Mavčičah uredili umetno drstišče za podusti oziroma ribe iz Zbiljskega jezera. In ker so prav zdaj prišle podusti v drst v Kokro ob izlivu v Savo, bomo naredili posamezne meritve. Posvetovali pa se

Inž. Zdenko Josikovič, Elektroprojekti Ljubljana: »Izkušnje kažejo, da ribje poti delujejo le nekaj let.«

bomo tudi s strokovnjaki Biotehnične fakultete.

Po mnenju vseh, ki sodelujejo pri tem projektu, bi takšna rešitev pomenila novost pri razreševanju tega problema. Zagotovila, da bo rešitev uspešna, seveda ni, vendar pa tudi tveganja ne. Ribja pot ob pregradi bi morali zgraditi, glede na vse dosežene izkušnje pa ni zagotovil, da bi normalno delovala. Stroški za izgradnjo oziroma ureditev umetnega drstišča, ki naj bi bilo čimbolj veren posnetek pogojev ob izlivu Kokre v Savo, pa bi bili v primerjavi z izgradnjo ribje poti enaki.

A. Žalar

Hitro in dobro

Bled – Tekmovalna srečanja delavcev iste ali sorodne dejavnosti imajo ob prijateljski plati tudi mnogo dragocenejši pomen. Delavci se učijo drug od drugega, se kosajo, kdo bo nalogo opravil hitreje in bolje, to pa je zlasti v sedanjem težkem gospodarskem položaju pot k novim zmagam dela in samoupravljanja. Stevilnim proizvodnim tekmovanjem, ki jih še posebej spodbuja zveza sindikatov, so dodali svoje zrno znanja in spretnosti tudi gorenjski avtomehaniki, avtoelektrikarji in vozniki, ki so se v soboto na Bledu srečali na četrtem delovnem tekmovanju.

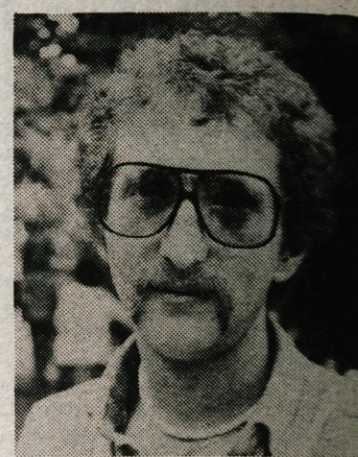

Franc Černe, združenje šoferjev in avtomehanikov Bled: »Tekmovanje je po organizacijski plati prevzelo naše združenje, ki letos praznuje tri desetletja uspešnega dela. Prijave smo dobili od 111 delavcev iz tridesetih gorenjskih prevoznih oziroma servisnih temeljnih organizacij, torej iz večine vseh, in iz JLA. Tekmovanje je razdeljeno na teoretični in praktični del. Menim, da je pomembno predvsem zato, ker se prek njega najbolj popolno predstavlja celostna dejavnost posameznih združenj šoferjev in avtomehanikov in ter v združenem delu spodbuja tekmovanje delavcev v kvaliteti, hitrosti in drugih veččinah dela.«

Roman Jakopič, avtoelektrikar v jeseniškem Integralu: »Podobnih tekmovanj bi moralo biti še več. Na njih se človek

veliko nauči, zlasti pa preveri svoje znanje, najde vrzeli in izhodišča, ugotovi, na katerih področjih se mora izpopolnjevati. Prav je tudi, da vsebuje teoretični in praktični del, saj je dobro poznavanje teorije najboljši smernik predvsem mlademu delavcu, ki še nima dovolj izkušenj za hitro in dobro opravljeno delo.«

Drago Kobal, voznik v Gozdnem gospodarstvu Bled: »Na tekmovanju, tako gorenjskem kot republiškem, sem že večkrat sodeloval. Na gorenjskem sem bil enkrat tretji in enkrat prvi, na republiškem peti. Ne gre le za to, da se delavci iste stroke srečamo, poklepamo, ampak obnavljamo tudi znanje iz samoupravljanja, cestnoprometnih predpisov, skratka, učimo se in zato je tekmovanje predvsem koristno.«

H. Jelovčan
Slike: F. Perdan

Gumeni jez prestal preskušnjo

Savski gumeni jezovi so se izkazali za obstojnejše od tujih, zato so zdaj izdelali še dva nova 50-metrška za jez pred Savskim logom – Podobne izdelke uporabljajo v svetu tudi za zavarovanje obale pred morjem, pri nas pa tudi že kot namakalne naprave

Kranj – Pred prvomajskimi prazniki so v kranjski Savi, v tozdu tehničnih in kemičnih izdelkov, dokončali dva gumena jezova, ki ju je za jez pred Savskim logom naročila Hidroelektrarna Sava Kranj. Z njima bodo zamenjali dva gumena jezova češke izdelave, ki sta v nekaj letih že dotrajala. Montaže novih gumenih jezov so se sicer nameravali lotiti že prve dni maja, vendar pa so dela zaradi slabega vremena preložili in se bodo montaže verjetno lotili v teh dneh.

Takšne gumene vreče so pri nas novost. Ko so pred šestimi leti obnavljali jez pred Savskim logom, so v Hidroelektrarni Sava dlje časa ugibali, na kakšen način bi učinkovito nadomestili zgornji pomični del jezui, ki je poprej z lesenimi pomičnimi tablamami zadrževal in usmerjal vodo na jezu v kanal proti elektrarni. Odločili so se za ameriško iznajdbo, ki so jo že pred desetletjem in več začeli uporabljati tudi v nekaterih evropskih državah. Na zgornji betonski del jezui so montirali gumene vreče, ki se samodejno s pomočjo hidravlične automatike ali pa po potrebi tudi ročno polnijo z vodo ter tako vzdržujejo višino vode v jezu na 1,10 metra.

Pred tremi leti so takšno gumeno vrečo izdelali tudi v kranjski Savi po lastni tehnologiji. Celo leto so vsak mesec ugotavljali vzdržljivost posebnih sintetičnih tkanin, debele nekaj manj kot pol centimetra, lepe modrozeleno barve, vendar niso na materialu našli nič takega, kar bi kazalo, da gumena vreča popušča.

»Vse, kar smo morali obnoviti, je bil le napis na vreči,« ne skriva poklicnega zadovoljstva inž. Vid Gazvoda, tehnolog v tozdu tehničnih in kemičnih izdelkov. »Gumeni jez je bil pravzaprav testni, prvi, ki smo ga izdelali. Ugotovili smo, da smo izbrali trden material, ki ga lepi med seboj hladno, to je brez vulkaniziranja. Še posebej pa smo veseli, da smo izbrali tudi pravo barvo posebnega kavčuka. Kavčuk je, kot vemo, v svetlih barvah precej

neodporen na svetlobo, zato se večnoma dodaja gumenim izdelkom temna barva.«

Vendar pa so v kranjski Savi menili, da so črne gumene vreče ob lepi zeleni barvi reke neprimerne, vztrajali so in izbrali, kot se je v kasnejšem tehnološkem postopku izkazalo, pravo barvo. Izdelek, ki so ga tudi patentirali, predstavili pa tudi na razstavi inovacij na Reki, je prvi barvasti gumeni jez na kaki evropski reki. Zanj je ing. Gazvoda prejel tudi nagrado za inovacijo.

Vendar ni ostalo le pri izdelavi gumenih vreč za kranjski jez, ki je bil pred leti še prvi jez v Jugoslaviji, ki je deloval s pomočjo gumenih vreč. »Ugotovili smo, da so takšne gumene vreče uporabne tudi v druge namene, na primer pri namakalnih napravah,« meni inž. Gazvoda. »Tako smo naredili nekaj manjših gumenih jezov za Sejanski potok pri Ormožu, kjer deluje kot namakalna naprava. Naročila imamo tudi za nekatere manjše jezove kot na primer v Škofji Loki, za Savinjo pri Celju in še kam. Ker gre za kvaliteten izdelek, ki je neobčutljiv za vremenske spremembe, voda lahko tudi zamrzne ob njem, prav tako ne reagira na dotik z nafto, menimo, da bi ga lahko tudi uspešno izvažali, saj so se dosedanja tuji izdelki izkazali kot manj kvalitetni. Uporabnost je večstranska, saj so tak sistem na primer uporabili tudi v Holandiji za zavarovanje obale pred rušilno močjo morja. Istrska obala tudi ni zavarovana pred nenadnim dvigovanjem morja, neredke so poplave v obalnih mestih, zato ni neizvedljivo, da bi mesto pred morjem ubranili s takšnimi gumenimi jezovi, kot jih zdaj znamo izdelovati.«

L. M.

OBVESTILO V GLASU
— ZANESLJIV USPEH